

MILLIY ARMIYAMIZ YANGI O'ZBEKISTONNING MUSTAHKAM QALQONIDIR!

VATANPARVAR

● Gazeta 1992-yilning 24-iyunidan chiqa boshlagan ● 2023-yil 26-may, №21 (3031)

BIZ
HAQIMIZDA

@ vatanparvar-bt@umail.uz

t.me/mv_vatanparvar_uz

t.me/mudofaavazirligi

facebook.com/mudofaavazirligi

instagram.com/mudofaavazirligi

uzarmiya

IJTIMOIIY-SIYOSIY, MA'NAVIY-MA'RIFIY, HARBIIY VA MA'DANIY JAZETASI

DEPUTATLAR HARBIY OKRUG FAOLIYATINI O'RGANDI

O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlis Qonunchilik palatasining 2023-yilga mo'ljallangan ish rejasiga muvofiq, Mudofaa va xavfsizlik masalalari qo'mitasining ishchi guruhi Mudofaa vazirligi Shimoli-g'arbiy harbiy okrug qo'shinlarining jangovar-xizmat faoliyatini o'rganish uchun Nukus va Urganch garnizonlarida xizmat safarida bo'ldi.

6

UMRGA TENG LAHZALAR

Parashyut bilan belgilangan balandlikdan pastga sakragandan to yerga tushguncha o'rtacha 4-5 daqiqaga yaqin muddat o'tar ekan. Endi tasavvur qiling, ana shu lahzalarda xayolingizdan nimalar kechadi?!

9

O'ZBEKISTONLIK KURSANTLAR TENGSIZ

Chirchiqda Mustaqil Davlatlar Hamdo'stligiga a'zo davlatlar oliy harbiy ta'lim muassasalari kursantlari o'rtasida harbiy-kasbiy tayyorgarlik bo'yicha VIII xalqaro olimpiada o'tkazildi.

12-13

www.mv-vatanparvar.uz

“QALQON-2023”

O'ZBEK-QOZOQ MAXSUS BO'LINMALARINING MASHG'ULOTLARI

4-5

Toshkent harbiy okrugining “Angren” tog'-dala-o'quv maydonida O'zbekiston va Qozog'iston Qurolli Kuchlari maxsus bo'linmalarining hamkorlikdagi “Qalqon – 2023” maxsus-taktik o'quvi bo'lib o'tdi. Mazkur jarayonni O'zbekiston mudofaa vaziri general-leytenant Bahodir Qurbonov va yurtimizga rasmiy tashrif bilan kelgan Qozog'iston mudofaa vaziri general-polkovnik Ruslan Jaqsiliqov bevosita kuzatdi.

УМУМИЙ ЎРТА ТАЪЛИМ МАКТАБЛАРИНИНГ БИТИРУВЧИ ЁШЛАРИГА

Қадрли фарзандларим!
Аввало, мана шу қувончли айёмда етуклик шаҳодатномасини қўлга олиб, мустақил ҳаётга қадам қўяётганингиз билан барчангизни чин қалбимдан самимий муборакбод етатман.

Сизлар орзиқиб кутган 25 май санада мамлакатимиздаги 10 мингдан зиёд мактабда «сўнгги кўнғироқ»лар янграб, қарийб 392 минг нафар ёшларимиз қадрдон мактаблари, меҳрибон ўстозлари билан хайрлашмоқда. Айниқса, 12 мингдан ортиқ битирувчимиз ўқишни олтин, 2 мингдан зиёди кумуш медаль билан яқунлаётгани байрам шукухини янада оширмоқда.

Албатта, буларнинг барчаси нафақат сиз, азиз фарзандларимиз, балки биз – ота-оналар, ўстоз-мураббийлар учун ҳам ғоят қувончли ва ҳаяжонли воқеалардир.

Сизларни замонавий таълим олиб, касб-хунар ўрганиб, жамиятимизда муносиб ўрин эгаллашингиз учун янги-ланган Конституциямизда белгиланган бекиёс имкониятлар кутмоқда.

Ҳеч шубҳасиз, ўз билим ва истеъдодини Ватанимизга муносиб фарзанд бўлишдек мақсадларга сарфлашга бел боғлаган сиз каби ёшлар янги Ўзбекистоннинг олтин фонди, бебаҳо хазинасидир.

Азиз ўғил-қизларим!

Бугунги кунда жонажон Ватанимиз тараққиётида миллий юксалиш даври бошланмоқда. Айниқса, таълим тизимини ривожлантиришга алоҳида эътибор бераётганимиз сизларга яхши маълум. Хусусан, Инсонга эътибор ва сифатли таълим йили деб ном олган 2023 йилда махсус давлат дастурини қабул қилиб,

соҳа ривожини янги босқичга кўтариш, ўқитувчи ва мураббийларнинг жамиятдаги ўрни ва обрў-эътиборини ошириш бўйича кўплаб чора-тадбирларни амалга оширмоқдамиз.

Ҳозирги вақтда юртимизда 10 мингдан зиёд давлат умумтаълим мактаби, Президент, ихтисослаштирилган ва ижод мактаблари билан бирга кўплаб нодавлат, давлат-хусусий шериклик шаклидаги мактаблар фаолият юритмоқда.

Биргина ўтган йили 3,2 триллион сўм маблағ ҳисобидан 807 та мактабда қурилиш ва таъмирлаш ишлари амалга оширилди. Бу йил эса ўрта таълим масканларига 40 минг донга замонавий компьютер, 442 та комплект робототехника жиҳози ва бошқа зарур ашёлар етказиб берилди.

«Баркамол авлод» болалар мактаблари, болалар ва ўсмирлар спорт мактабларида кенг қўламли маънавий-маърифий тадбирлар амалга оширилмоқда, ёшларимиз ўртасида китобхонликни кучайтириш, уларни адабиёт, санъат ва спорт тўғрисидаги фаол жалб этиш бўйича изчил ишлар олиб борилмоқда.

Ана шундай ишларимизнинг самараси сифатида юртимиз ўқувчилари жорий йилда минтақавий ва халқаро фан олимпиадаларида 2 та олтин, 15 та кумуш, 27 та бронза медални қўлга киритгани, 6 нафар истеъдодли қизимиз Зулфия номидаги давлат мукофотида сазовор бўлгани барчамизни хурсанд қилади.

Шунингдек, ўқувчиларни мактаб давридаёқ касбга эга бўлишлари учун 11-синфни ҳаётга йўлланма берувчи синф деб белгилаб, ёшларга камида иккита чет тили ҳамда тадбиркорларни

жалб этган ҳолда битта замонавий касб ўргатиш тизими жорий қилинмоқда.

Ҳурматли битирувчилар!

Кейинги пайтда Ўзбекистон унибўсиб келаётган сиздек азму шижоатли ёшларимиз учун улкан имкониятлар мамлакатига айланиб бормоқда. Юртимиздаги 210 та олийгоҳ, 330 та касб-хунар мактаби, қарийб 400 га яқин коллеж ва техникум сизларга ўзингиз танлаган соҳалар бўйича етук кадр ва малакали мутахассис бўлиш учун имконият майдони бўлиб хизмат қилади.

Талабаларнинг ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиб, олий маълумот олишини таъминлаш мақсадида 154 та олийгоҳда сиртки, 15 та олийгоҳда эса масофавий таълим шакли фаолият кўрсатмоқда.

Шу билан бирга, давр талабидан келиб чиқиб, ёшларни замонавий касбларга ўргатадиган мономарказлар, Ай-Ти ва технопарклар бунёд этилиши уларнинг ўз бизнеслари билан шуғулланишига хизмат қилмоқда.

Сизларнинг жамиятда муносиб ўринингизни эгаллашингиз учун жойлардаги ҳокимликлар, сектор раҳбарлари, маҳалла жамоатчилиги ҳам яқин кўмакчи ва маслаҳатчи бўлади. Бундай эзгу мақсад йўлида уларнинг эшиклари доимо сизлар учун очикдир.

Ишончим комилки, сизлар яратилган ушбу имкониятлардан фойдаланган ҳолда, келгусида юртимиздаги замонавий ишлаб чиқариш корхоналари, катта-катта фирма ва компаниялар, давлат ва нодавлат ташкилотларида меҳнат қилиб, ўз билим ва малакангиз билан мамлакатимиз раҳнақига муносиб ҳисса қўшасиз.

Бугун мактабни тугатиб чиқаётган йигит-қизларимизнинг ҳар бири эл-юртимизнинг меҳри ва эътиборида бўлишини яна бир бор таъкидлаб айтмоқчиман.

Сиз, азиз фарзандларимизни келажакда янада улкан ва масъулиятли марралар кутмоқда. Ҳар бирингиз ҳаётда муносиб ўринингизни топишингиз учун биз бундан кейин ҳам бор куч ва имкониятларни тўлиқ ишга солаемиз.

Мен сиз, азиз фарзандларимдан бир нарсани сўрайман: тинимсиз ўқиб, изланиб, замонавий билимларни эгаллашдан асло тўхтаманг! Доимо вақтингиз қадрига етиб, мунтазам билим ва тажрибангизни ошириб борсангиз, қатъий белгилаб олган режа ва мақсадларингиз сари дадил ҳаракат қилсангиз, албатта келгусида катта муваффақиятларга эришасиз.

Сизларнинг доимо маррани баланд олиб, ягона куч бўлиб ҳаракат қилишингизга ишонаман. Сизлар бунга албатта қодирсиз.

Ана шундай шарафли ва масъулиятли йўлда барчангизга улкан ютуқ ва муваффақиятлар, шахсий ҳаётингизда бахт ва омад тилайман.

Сизларни мактаб таълимини муваффақиятли тамомлаганингиз билан яна бир бор самимий табриклайман.

Мустақил ҳаётдаги қадамларингиз қутлуғ ва баракали бўлсин, азиз ўғил-қизларим!

Шавкат МИРЗИЁЕВ,
Ўзбекистон Республикаси
Президенти

(ЎЗА)

ARMiya VA YOSHLAR

ҲАР БИРИМИЗ ВАТАН ҲИМОЯЧИСИМИЗ

Мамлакатимизда давлат томонидан ёшлар сиёсати қаратилаётган эътибор шу қадар юқорики, ундан самарали фойдаланаётган ёш авлод вакиллари ҳаётда ўз ўрнини топиб кетиши кафолатланган. Айниқса, Президент Шавкат Мирзиёев томонидан вазирликлар, ҳокимият органлари, давлат ташкилотлари ва муассасаларининг бу жараёни бевосита назорат қилиб бориши ҳақидаги кўрсатмаси ёшлар имкониятларини янада оширди.

Натижада вазирликлар, ҳокимият органлари, давлат ташкилотлари ва муассасалари раҳбарлари ҳамда уларнинг ўринбосарлари томонидан жойларда ижтимоий ҳимояга муҳтож ёшлар билан ишлаш, уларни қўллаб-қувватлаш, имкониятлари даражасида тўғри йўлга йўналтириш бўйича кенг қамровли ишлар бажарилмоқда. Мазкур жараёнда Мудофаа вазирлиги, жумладан, мудофаа вазирининг ўринбосарлари иштирокида ёшлар билан учрашувлар ташкиллаштирилиб, юзага келган муаммоларнинг бартараф этилаётгани диққатга сазовор. Вазирлик томонидан амалга оширилаётган эзгу ишларни Тошкент вилоятининг Юқори Чирчиқ тумани мисолида кўриш мумкин.

Туманнинг «Жалолтепа» маҳалла фуқаролар йиғинида истиқомат қиладиган аҳоли сони унчалик кўп бўлмасадан, ижтимоий ҳимояга муҳтож ёшлар талайгина. Уларнинг кўпчилиги ишсизлик, профилактик рўйхатда турувчи, «Ёшлар дафтари»га киритилган ва кам таъминланган оила аъзоларидир.

Ана шу ёшларнинг муаммоларини ўрганиш ва имконият доирасида ҳал этиш учун «Жалолтепа» МФЙда мудофаа вазирининг ўринбосари генерал-майор Ҳамдам Қаршиев иштирокида учрашув бўлиб ўтди. Уч-

рашувга Батирхан Абдуллаев, Ерсейит Мирзараҳимов, Наима Гафуралиева сингари ёрдамга муҳтож фуқаролар таклиф этилди.

– Ёшлиқ қилиб, қизиққонлик устидан қилган хатти-ҳаракатим туфайли шартли ахлоқ тузатиш жазосига тортилдим, – дейди Батирхан Абдуллаев. – Бу ҳолат оилам учун жиддий қийинчилик туғдиришини англаб етдим. Ички ишлар соҳасидан нафақага чиққан касалманд отам ва турмуш ўртоғимни янада қийин вазиятга тушириб қўйганимдан афсусдаман. Ўзим юк машинаси ҳайдовчисиман. Профилактик рўйхатда турганим учун хорижга юк ташиш имкониятидан маҳрум бўлдим. Шунинг учун отамни, турмуш ўртоғимни даволатишда, ўзим ва ишсиз юрган акамни иш билан таъминлашда амалий ёрдам кўрсатсангиз.

Мазкур мурожаат эгасининг гапларини диққат билан тинглаган генерал-майор Ҳамдам Қаршиев Мудофаа вазирлиги ёшлар билан ишлаш бўлими офицери полковник Темур Нарзуллаев, профилактика инспектори ҳамда маҳалла ёшлари етакчисига муаммоларни бартараф этиш учун тегишли кўрсатмаларни берди. Шундан сўнг вазир ўринбосари маҳаллада жойлашган 2-умумтаълим мактаби биноси ва чакирувга қадар бошланғич тайёргарлик фани синфи билан ҳам танишди.

Ушбу жараёнда вазир ўринбосари фан ўқитувчиси билан суҳбатда қақирувга қадар бошланғич тайёргарлик фани синфини жиҳозлаш, «Ватан таянчи» отрядининг фаолиятини янада такомиллаштириш, Наима Гафуралиева сингари дарсларни ўзлаштириши паст бўлган ёшларни отрядга бириктириш бўйича кўрсатмалар берди.

Мудофаа вазири ўринбосарига Ерсейит Мирзараҳимов таништирилганда генерал-майор Ҳамдам Қаршиев бу меҳнаткаш йигитни яхши танишини таъкидлади. Бир пайтлар «Темир дафтар»га киритилган 28 ёшли бу фуқаро эндиликда ҳамма ҳавас қиладиган ишбилармон. У ота касби – асаричилик билан шуғулланишдан ташқари, ховлисида интенсив балиқ етиштириш учун мўлжалланган ҳовуз қурган. Вазир ўринбосари ишбилармон йигитнинг амалга оширган ишлари билан яқиндан танишиш мақсадида Ерсейит Мирзараҳимов хонадонига борди. Махсус ҳовузда қанча балиқ етиштириш мумкинлиги, ундан олина-

диган даромад, бу ишни йўлга қўйиш учун қандай амалий ёрдам кераклиги, имтиёзли кредит ажратилиши билан шахсан генерал қизиқаётганлиги Ерсейитнинг ўзига бўлган ишончини янада оширди. Бундан илҳомланган ишбилармон йигит нафақат ўз хонадонига, балки маҳалла миқёсида балиқчиликни ривожлантириш режалари билан ўртоқлашди.

Ҳаётда ҳар ким адашиши, нотўғри йўлга кириб қолиши мумкин. Аммо уларни тўғри йўлга йўналтириш учун ҳар биримизда имконият бор. Ана шундай имкониятдан оқилона фойдаланганлар Батирхан, Наима, Ерсейит сингари адашган, нотўғри йўлга кириб қолган ёшлардан юзлаб, минглаб тенгқурларига намуна бўладиган қаҳрамонлар тарбиялай оладилар. Ишонч билан айта оламизки, генерал-майор Ҳамдам Қаршиевнинг «Жалолтепа» МФЙга қилган ташрифи бундай қаҳрамонларнинг сўнггиси бўлиб қолмайди.

Асрор РЎЗИБОВ

ҲАМКОРЛИК УҒҚЛАРИ КЕНГАЙМОҚДА

Бугунги кунда дунёда рўй бераётган мураккаб ҳарбий-сиёсий ва ижтимоий-иқтисодий воқеалар Марказий Осиё минтақасида хавфсизликни таъминлаш масаласини янада долзарблаштирмоқда. Айниқса, бунда халқаро ташкилотларнинг ўрнини кучайтириш орқали замонавий хавф-хатарларнинг олдини олиш муҳим саналади.

Ўз навбатида, кенг қамровли, минтақавий ташкилот сифатида Шанхай ҳамкорлик ташкилотининг (ШХТ) хавфсизликни таъминлашдаги роли ва аҳамияти тобора ортиб бормоқда. Мазкур тузилма ўз фаолиятида бу вазифаларни ҳал этишга салмоқли ҳисса қўшиб келмоқда. Таъкидлаш жоизки, ШХТ нуфузли ва энг йирик минтақавий ташкилот сифатида тинчлик, хавфсизлик ҳамда барқарор ривожланишни таъминлашда муҳим ўринга эга. Ташкилотга аъзо давлатларнинг умумий ҳудуди Евроосиё китъасининг 60 фоизини, аҳолиси эса 3,2 миллиард кишини ташкил этади.

Шанхай ҳамкорлик ташкилотининг асосий вазифалари сирасига минтақавий хавфсизликни кафолатли таъминлаш, «уч ёвуз куч» – терроризм, экстремизм, айирмачилик ҳамда гиёҳвандлик моддаларининг ноқонуний савдосига қарши курашиш каби долзарб масалалар киради. Ўтган давр мобайнида халқаро майдонда рўй

бераётган кескин ўзгаришлар шароитида ШХТ ўзини кўп томонлама ҳамкорликнинг самарали механизми сифатида намоён этиб, халқаро ва минтақавий ташкилотлар билан ўзаро манфаатли ҳамкорликни йўлга қўйиб келмоқда. 2022 йил 15-16 сентябрда бўлиб ўтган ШХТ Самарқанд саммити натижалари дунё сиёсатчилари ва экспертларида катта таассурот қолдирди. Жаҳоннинг нуфузли таҳлилий марказлари «Самарқанд руҳи» ШХТнинг дунё аренасидаги аҳамиятини янада кучайтиришга имкон яратди. Жумладан, мамлакатимиз Президенти Ш. Мирзиёевнинг «Шанхай ҳамкорлик ташкилотининг Самарқанд саммити: ўзаро боғлиқликдаги дунёда мулоқот ва ҳамкорлик» номли мақоласида қўйидаги долзарб масалалар кўрсатиб ўтилган:

– хавфсизлик ва стратегик барқарорликни таъминлаш масалалари, шунингдек, ШХТга аъзо давлатлар ўртасида ишончни мустаҳкамлаш чора-тадбирларини кучайтириш орқали Марказий Осиёда минтақавий ҳамкорликка кўмаклашиш;

– Ўзбекистоннинг Шанхай ҳамкорлик ташкилотига раислиги дунё миқёсида шиддатли жараёнлар кечаётган ўзига хос «тарихий эврилиш» палласига тўғри келди – бир тарихий давр ниҳоясига етмоқда ҳамда башорат қилиш мушкул бўлган янги бир давр бошланмоқда;

– халқаро ҳамкорликнинг универсал принцип ва нормаларига асосланган тизими издан чиқиб бораётгани бугунги кун ҳақиқатидир. Бунинг асосий сабабларидан бири – глобал даражада давлатлар ўртасидаги ўзаро ишончнинг чуқур таназзулга юз тутаетгани билан боғлиқ;

– дунёнинг турли нуқталарида давом этаётган қуроли мижозлар савдо ва инвестиция оқимларини издан чиқариб, озиқ-овқат ва энергетика хавфсизлигини таъминлаш борасидаги муаммоларни янада кескинлаштирмоқда;

– глобал иқлим ўзгариши, табиий бойликлар ва сув ресурслари танқислигининг ортиши, биохилма-хилликка путур етиши ҳамда хавфли юқумли касалликлар тарқалиши.

Барчани боғлаб турган муаммолар гирдобидан чиқишнинг асосий йўли конструктив мулоқот ва ҳар бир тарафнинг манфаатларини ҳисобга олиш ва ҳурмат қилишга

асосланган кўп томонлама ҳамкорлик, тинчлик, хавфсизлик ва барқарор тараққиётга хавф туғдираётган, мамлакатга раҳна соладиган ва хатарларга қарши умумий имкониятларни бирлаштириш ва сафарбар этиш барчамиз учун манфаатлидир. Самарали халқаро ҳамкорлик бу дунёда барқарор, ишончли ва фаровон тараққиётнинг энг муҳим омилдир.

Кўп томонлама фаолиятга асосланган ёш институтлардан бири – ШХТ айнан мана шундай мақсад ва вазифаларни кўзлайди. ШХТнинг халқаро ташкилот сифатидаги жозибадорлиги унинг фаолияти асосини ташкил этадиган қўйидаги тамойилларда намоён бўлмоқда: Шанхай ҳамкорлик ташкилотининг турли блоклардан холи мақомга эга экани, очиклик, учинчи мамлакатлар ёки халқаро ташкилотларга қарши қаратилмагани, барча иштирокчи томонларнинг тенглиги ва суверенитетини ҳурмат қилиш, ички ишларга аралашмаслик, сиёсий қарама-қаршилик ва ихтилофли рақибликка йўл қўймаслик.

Бугунги кунга келиб, ШХТ ҳамжамияти улкан географик маконни қамраб олган ва сайёрамиз аҳолисининг қарийб ярмини бирлаштирган, дунёдаги энг йирик минтақавий ташкилотдир, шу сабабли ШХТ фаолиятига қўшилиш истагидаги давлатлар сони йилдан йилга ортиб бормоқда. Аҳамиятлиси шундан иборатки, янги синов ва имкониятлар вужудга келаётган замонавий шароитларда ШХТнинг янги стратегик йўналишларини илгари суриш орқали транспорт, энергетика, озиқ-овқат ва экология хавфсизлиги, шунингдек, инновациялар ва «яшил» иқтисодиёт каби муҳим йўналишларни ривожлантириши мазкур ташкилотнинг Марказий Осиё минтақасида барқарорликни таъминлашга қўшаётган ҳиссасидан далолат бермоқда.

2022 йилда Ўзбекистон Республикаси ШХТга раислик қилишдек масъулиятли вазифани ўз зиммасига олгач, асосий эътиборни фойдаланилмаган резервларни ишга солиш ва ривожлантириш стратегиясига қаратди. Бундан ташқари, яхши қўшничилик ва ҳамкорликни мустаҳкамлаш борасидаги саъй-

ҳаракатлар бугунги кунда Марказий Осиё минтақасида амалга ошмоқда ва барча аъзо давлатлар манфаатларига мос келаётгани муҳим аҳамият касб этади.

Афғонистонни ривожлантириш масаласида эътиборлиси шундаки, бугун ШХТ ушбу мамлакат халқига биргаликда ёрдам қўлини чўзиш, мамлакатнинг ижтимоий-иқтисодий ривожланиши ва минтақавий, глобал тараққиёт жараёналарига интеграциялашувига кўмаклашиш, шу орқали ушбу давлатнинг кўп йиллик инқироздан чиқиши учун қулай шароитларни яратиш барча аъзо давлатларнинг маънавий бурчи ҳисобланади.

«Термиз – Мозори Шариф – Кобул – Пешовар» темир йўли каби қўшма инфратузилма лойиҳаларини амалга ошириш билан Афғонистонда ижтимоий-иқтисодий ва транспорт-коммуникация масалаларини ҳал қилиш кўзда тутилган. Таъкидлаш жоизки, ШХТга аъзо давлатлар томонидан Марказий Осиё минтақасида хавфсизликни таъминлаш масаласига алоҳида аҳамият қаратилади. Бунга мисол қилиб, 2022 йил 9 август куни Тошкентда ШХТга аъзо давлатлар хавфсизлик кенгашлари котибларининг 17-йиғилишини келтириш мумкин. Ушбу тадбирда ШХТга аъзо ва кузатувчи давлатлар хавфсизлик кенгашлари котиблари, шунингдек, ШХТ МАТТ котибияти ва ижроия қўмитаси вакиллари иштирок этгани ташкилотнинг Марказий Осиё минтақасида хавфсизликни таъминлашдаги роли, ўрни ва аҳамияти тобора ортиб бораётганидан далолат беради. Кун тартибига мувофиқ, халқаро ва минтақавий хавфсизликни таъминлаш, терроризм, экстремизм, қурол ва наркотик моддаларнинг ноқонуний айланishiга қарши курашиш, ахборот хавфсизлигини таъминлаш масалалари кўриб чиқилди. ШХТга аъзо давлатлар хавфсизлик кенгашлари котиблари йиғилиши 2004 йилдан буён ўтказиб келинмоқда ва кўп томонлама ҳамкорликнинг мувофиқлаштирувчи ва маслаҳат механизми ҳисобланади.

Хулоса ўрнида таъкидлаш жоизки, ШХТ Европадан Хитойгача бўлган мамлакатларни мустаҳкам ришталар билан боғлаб, Шимол ва Жанубни, Шарқ ва Ғарбни ягона чорраҳада туташтирган. Шанхай ҳамкорлик ташкилотининг муваффақият гарови минтақавий хавфсизликни таъминлаш орқали кўп томонлама ҳамкорликни илгари суриши ушбу ташкилотга аъзо давлатларнинг тинчлик, ҳамкорлик ва тараққиёт йўлида бирлашишга йўналтирилган саъй-ҳаракатларида намоён бўлмоқда.

Ҳабибжон ХОЛБОЕВ,
Қуроли Кучлар Ҳарбий
мерос ва замонавий
тадқиқотлар институти
катта илмий ходими

Тошкент ҳарбий округининг «Ангрен» тоғ-дала-ўқув майдонида Ўзбекистон ва Қозоғистон Қуролли Кучлари махсус бўлинмаларининг ҳамкорликдаги «Қалқон – 2023» махсус-тактик ўқуви бўлиб ўтди. Мазкур жараёни Ўзбекистон мудофаа вазири генерал-лейтенант Баҳодир Қурбонов ва юртимизга расмий ташриф билан келган Қозоғистон мудофаа вазири генерал-полковник Руслан Жақсилиқов бевосита кузатди.

Бугунги кунда дунёнинг турли минтақаларида кузатилаётган нотинчлик, кескинлик ва қуролли тўқнашувлар ҳар бир давлатдан ўз миллий армияси қудратини мунтазам равишда ошириб боришни, қўшинларни қўллашда замонавий ёндашувлардан фойдаланишни талаб этмоқда. Айниқса, бу каби кескинликлар минтақамиз яқинида юз бераётгани ҳарбий соҳадаги ўзаро ҳамкорлигимизни янада кучайтиришга ундамоқда. Мазкур махсус-тактик ўқув ҳам икки мамлакатнинг ҳарбий соҳадаги ўзоқ йиллик тарихий асосларга эга дўстона муносабатларининг яна бир тимсолига айланди.

Ўқув режасига мувофиқ, ҳарбий хизматчилар Чегара қўшинларининг тезкор куч ва воситалари билан ҳамкорликда мамлакат ҳудудига бостириб кирган шартли душманни яқсон этиш бўйича тезкор ҳаракат бошлади. Дастлаб махсус бўлинмалар учувчисиз учиш қурилмаларидан фойдаланган ҳолда разведка-

ЎЗБЕК—ҚОЗОҚ МАХСУС БЎЛИНМАЛАРИНИНГ МАШҒУЛОТЛАРИ

қидирув ҳаракатларини олиб бориб, душман йўналишини, унинг куч ва воситаларини аниқладилар.

Шундан сўнг шартли душман жойлашган ҳудуд миномётлар ёрдамида ўққа тутилди. Махсус бўлинмалар замонавий қуrolли можаролар тажрибасидан келиб чиққан ҳолда янги тактик усуллардан фойдаланишди. Бунда белгиланган вазифани ба-

жариш чоғида оловли қўллаб-қувватлов гуруҳига енгил зирҳланган автомобиллар, жанговар вертолётлар ҳамроҳлик қилди ва шартли душман батамом яқсон этилди.

– Ўқувлар давомида тоғ олди ва тоғли ҳудудларда тактик вазифалар бажарилди. Бир вақтнинг ўзида турли қуrollардан фойдаланган ҳолда шартли душмanning тирик

кучларини йўқ қилиш бўйича амалий кўникмалар оширилди. Тактик ўқув машғулотли қозоқ ҳарбийлари билан биргаликда ўзаро билим ва кўникмаларимизни ўртоқлашишга хизмат қилди, – дейди III даражали сержант Исмат Исроилов.

Ҳамкорликдаги жанговар ҳаракатлар тажрибаси бугунги кунда артиллерия ҳисобларининг мустақил ҳаракати муҳим аҳамиятга эга эканини кўрсатиб берди. Ҳамкорликдаги ўқувлар давомида ҳарбий хизматчи-

ларнинг юқори касбий тайёргарлиги, бирдамлиги ва топширилган вазифани аъло даражада уddалашга қодир эканликлари намоён бўлди.

– Биз икки мамлакат ҳарбийлари тактик вазиятларда ҳамкорликда ҳаракат қилиш бўйича ўзаро тажриба алмашдик. Ўқувнинг ҳар бир эпизоди янги билим ва кўникмаларга бой

бўлди. Ўйлаймизки, ҳамкорликдаги машғулотларимиз бундан кейин ҳам давом этади, – дейди Қозоғистон вакили капитан Нурахмет Сейдахметов.

Яқунда махсус-тактик ўқувда фаол иштирок этган ҳар икки давлатнинг бир гуруҳ ҳарбий хизматчилари муносиб тақдирланди.

Шунингдек, Қозоғистон Мудофаа вазирлиги делегацияси Ангрен шаҳридаги ҳарбий қисмлардан бирига ташриф буюриб, у ерда яратилган шарт-шароитлар билан танишди.

**Катта лейтенант
Исломжон ҚҮЧҚОРОВ,
«Vatanparvar»**

ДЕПУТАТЛАР ҲАРБИЙ ОКРУГ ФАОЛИЯТИНИ ЎРГАНДИ

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг 2023 йилга мўлжалланган иш режасига мувофиқ, Мудофаа ва хавфсизлик масалалари қўмитасининг ишчи гуруҳи Мудофаа вазирлиги Шимоли-ғарбий ҳарбий округ қўшинларининг жанговар-хизмат фаолиятини ўрганиш учун Нукус ва Урганч гарнизонларида хизмат сафарида бўлди.

Ўрганишлар жараёнида Шимоли-ғарбий ҳарбий округ тасарруфидаги қўшилма, ҳарбий қисм ва муассасаларнинг жанговар шайлиги ҳамда тайёргарлиги, замонавий қурол-яроғлар, ҳарбий техника, ўқув-моддий база, озиқ-овқат ва бошқа моддий-техник таъминот турлари билан бутланиш даражаси, энергетика ресурслари билан таъминланиши, ҳарбий соҳада қабул қилинган меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларга риоя этилиши, ҳарбий хизматни хавфсиз ўташ учун яратилган шароитларга алоҳида эътибор қаратилди.

Депутатлар қўшинларнинг профессионал ва жисмоний салоҳиятини юксалтириш, ҳарбий хизматчиларнинг ахлоқий-руҳий тайёргарлигини янада

кучайтириш, ҳарбий хизматчилар ва уларнинг оилаларини ижтимоий қўллаб-қувватлаш ҳамда ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш борасида кўрилаётган чораларнинг натижадорлигини ўрганишди.

Мудофаа ва хавфсизлик масалалари қўмитасининг ўрганиш якунларига бағишланган йиғилишда Қонунчилик палатаси депутатлари, Мудофаа вазирлиги вакиллари, Шимоли-ғарбий ҳарбий округ қўшинлари қўмондонлиги, Нукус ва Урганч ҳарбий прокуратураси ходимлари, Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилояти ҳарбий-маъмурий секторлари вакиллари қатнашди.

Йиғилишда таъкидланганидек, мамлакат мудофаа салоҳиятини ривожлантиришга қаратилган кенг ислохотлар давомида Қуролли Кучлар қудратини янада юксалтириш мақсадида Ўзбекистон

Республикасининг тегишли қонунлари, Ўзбекистон Республикаси мудофаа вазирлиги ҳамда вазирлик Бош штаби бошлигининг буйруқ ва директиваларига асосан, ҳарбий округ томонидан салмоқли ишлар амалга оширилган.

Жумладан, депутатлар томонидан ҳарбий хизматчиларнинг жанговар-хизмат фаолиятини олиб бориш, жанговар ва маънавий-маърифий тайёргарликлардан сабоқ олиш мақсадида ҳарбий қисм ва муассасаларда, ҳарбий шаҳарча ва объектларда катта ҳажмдаги қурилиш-таъмирлаш ишлари олиб борилгани, бунинг эвазига юрт ҳимоячиларига қулай шарт-шароитлар яратилгани алоҳида эътироф этилди.

Ҳарбий округ қўмондонлиги томонидан ўтган ўқув йилида амалга оширилган ишлар, қўлга киритилган ютуқ ва марралар бўйича ҳисоботлар тингланди. Қўшинларнинг жанговар тайёргарлиги 1,5 баробар оширилиб,

80 га яқин дала чиқишлари ва жанговар машиналарни бошқариш бўйича машқлар, 650 га яқин кундузги ва тунги амалий отиш машғулотлари ҳамда 180 га яқин пиёда юриш ўтказилган.

Йиғилишда ҳарбий округ мисолида қўшинларнинг жанговар шайлиги ҳамда тайёргарлигини янада самарали ташкил этиш юзасидан савол-жавоблар ўтказилиб, бу борада қуйидаги фикр ва таклифлар билдирилди:

ҳарбий округ қўшинларининг жанговар шайлик ва тайёргарлик даражасини ошириш, амалий машқ ва ўқув-машғулотлар сифатини янада яхшилаш, шу жумладан, замонавий ўқув-техника воситалари ва ўқув-услубий қўлланмалардан кенг фойдаланиш бўйича амалий чораларни белгилаш;

ҳарбий хизматчилар билан ҳарбий-сиёсий тайёргарлик ишларини кучайтириш, шунингдек, уларни ватанпарварлик, қонунга итоаткорлик ва миллий қадриятларга ҳурмат руҳида тарбиялаш, китоб ўқишга қизиқиш уйғотишга қаратилган тизимли чора-тадбирларни амалга ошириш зарурлиги қайд этилди.

Шунингдек, йиғилишда қўшинларда ҳуқуқий маданиятни ошириш, қонунчиликни мустаҳкамлаш борасида амалга оширилган ишлар юзасидан ҳарбий прокуратура органи вакиллари ҳисоботлари тингланди. Амалий ташриф доирасида кўплаб ижобий ташаббус ва ғоялар берилгани учун ҳарбий округ қўшинлари қўмондонлиги томонидан депутатларга миннатдорлик билдирилди.

Муҳокамалар якуни бўйича қўмитанинг тегишли қарори қабул қилинди.

**Шимоли-ғарбий ҳарбий округ
матбуот хизмати**

ХОРИЖ ШИФОКОРЛАРИНИНГ ЭЪТИРОФИ

Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги Марказий ҳарбий клиник госпиталининг янги биноси ишга туширилиб, унинг ҳудудида Қуролли Кучлар ҳарбий тиббиёт академияси фаолият бошлаганига ҳали кўп вақт бўлмади. Шунга қарамай, ҳарбий клиник госпиталь ҳам, ҳарбий тиббиёт академияси ҳам кўплаб давлатлар билан алоқалар ўрнатишга улгурди ва бу борада қатор ютуқларга эришди.

Марказий ҳарбий клиник госпиталнинг тажрибали ҳарбий шифокорлари хорижлик ҳамкасблари билан мураккаб жарроҳлик амалиётларини амалга ошираётгани бунга яққол ми-

сол бўла олади. Германия, Жанубий Корея, Туркия, Россия, Ҳиндистон каби ўнлаб давлатлар билан тиббий таълим соҳасида ҳамкорлик алоқаларининг ўрнатилгани ҳам ютуқлар са-

марадорлигини таъминламоқда. Энг асосийси, ҳамкорлик алоқаларининг доираси янада кенгайиб, Ўзбекистон ҳарбий тиббиёт соҳасида ўз ўрнига эга бўлиб бормоқда.

Шу кунларда Марказий ҳарбий клиник госпиталда покистонлик ҳарбий жарроҳлар ва НАТО ҳарбий тиббиёт мутахассислари билан икки ҳафталик ўзаро тажриба алмашиш жараёни бўлиб ўтмоқда. Ҳарбий госпиталь шифокорлари ҳамкорлик алоқалари доирасида покистонлик ҳамкасблари билан қатор жарроҳлик амалиётларини ўтказишади. Тиббий хизмат полковниги доктор Имрон Ашраф бошчилигидаги покистонлик ҳарбий шифокорлар Марказий ҳарбий клиник госпиталь билан яқиндан танишиб, ўзларининг илиқ фикрларини билдиришди.

НАТО ҳарбий тиббиёт мутахассисларининг ташрифи Қуролли Кучлар ҳарбий тиббиёт академияси ўқув жараёни, амалиёт хоналари фаолияти билан танишишдан бошланди. Жеймс Барлоу (АҚШ, тиббий хизмат майори), Колин Тэйлор (Канада, тиббий хизмат лейтенант-полковниги) ва Росен Русанов (Болгария, тиббий хизмат лейтенант-полковниги) Ўзбекистонга ташрифлари давомида Қуролли Кучлар ҳарбий тиббиёт академияси курсантлари, интерналари ва соҳа мутахассислари иштирокидаги ўқув курсларида қатнашмоқда.

Хорижлик делегация вакиллари билан ўзаро тажриба алмашиш дастуридан кўзланган асосий мақсад, Ўзбекистон Республикаси ҳарбий тиббиёт соҳасини янада ривожлантириш ва уни халқаро стандартлар асосида қуришдан иборат.

Асрор РЎЗИБОВ

✓ О'QUV USLUBIY YIG'IN

СОҶЛА МУТАХАССИСЛАРИНИНГ МАЛАКАСИ ОШИРИЛДИ

Жануби-ғарбий махсус ҳарбий округ Жанубий оператив қўмондонлиги тасарруфида жойлашган ҳарбий қисм ва муассасаларнинг кадр органлари ходимлари билан ўқув-услубий йиғин ўтказилди.

Ўқув-услубий йиғин давомида жаҳон ва минтақадаги ҳарбий-сиёсий вазиятнинг ўзига хос хусусиятлари ва унинг ўзгариш тенденциясига алоҳида тўхталиб ўтилди.

Шундан сўнг «Мудофаа вазирлиги қўшинларида ҳарбий хизматни ўташ ва кадрлар билан ишлашни ташкиллаштириш тартиби тўғрисида»ги йўриқнома талабларини етказиш, мавжуд муаммолар ва уларнинг ечими бўйича машғулотлар олиб борилди.

Ўқув-услубий йиғин давомида иштирокчиларга фойдаланиш учун

қўлланма ва буклетлар тарқатилди. Мудофаа вазирлиги, ҳарбий округ раҳбарияти томонидан қўйилган вазифалар, буйруқлар ва барча турдаги кўрсатмаларнинг ижросини таъминлаш, кадрларнинг жанговар шайлигини ошириш, шунингдек, тизимда мавжуд муаммоларни бартараф этиш муҳим вазифа эканлиги алоҳида таъкидланди.

III даражали сержант
Акбар АҲМЕДОВ
Термиз гарнизони

ХАЛ ҚИЛУВЧИ ОМИЛ

Дунёда рўй бераётган ҳарбий-сиёсий вазиятнинг кескин ўзгариши бугун катта куч ва қудратга эга бўлиш эмас, балки кам сонли, яхши тажрибага эга бўлган ва жанговар руҳи юксак армия жангда кўпроқ самара беришини исботлаб келмоқда. Бунда шахсий таркибнинг жанговар руҳи ва ахлоқий-руҳий ҳолати юксаклиги, ҳарбий хизматчиларнинг профессионал тажрибаси ҳал қилувчи омил сифатида дунё экспертлари томонидан баҳоланяпти.

ҳаракатлар театрининг тактикаси ва стратегияси мавзулари атрофлича ёритиб берилди.

Ҳарбий операцияларда артиллерия, ҳаво ҳужумидан мудофаа ҳамда радиацион, кимёвий, биологик муҳофаза, разведка, техник, фронт орти ва ахлоқий-руҳий таъминотларни ташкиллаштиришнинг ўзига хос хусусиятлари чуқур таҳлил этилди.

Йиғин доирасида қўшинлар бошқарувини ташкил этишда Қуролли Кучларимизда мавжуд бўлган алоқа воситалари ва уларни қўллаш тартиби, жанг вақтида ярадор бўлган ҳарбий хизматчи ўзига ҳамда жабрланган сафдошига биринчи тиббий ёрдам кўрсатиши, ярадорларни жанг майдонидан олиб чиқиш услубларини ўрганиш бўйича соҳа мутахассислари томонидан кўргазмали машғулотлар намоиш этилди.

Иштирокчиларнинг жисмоний ва отиш тайёргарлигидан амалий кўникмаси ҳамда бошқа ҳарбий фанлардан билимлари синовдан ўтказилди. Амалий машғулотларни кундузи ва тунги

вақтда олиб бориш орқали йиғинга жалб этилган шахсий таркиб баҳоланди. Гуруҳларга бўлинган иштирокчилар ҳарбий топографиядан ориентирлаш, харита, юлдузлар, ердаги навигация асбоблари ёрдамида тунги вақтда пиёда ҳаракатланишни амалга оширди.

Йиғинда иштирокчиларнинг синовларда қўлга киритган баҳолари умумлаштирилиб, илғор тажрибага эга бўлганлар алоҳида рағбатлантирилди. Йиғин сўнгига муҳим маърузалар ҳамда илғор тажриба ва таҳлиллар тўпланиб, қўлланма сифатида қўшинларга юборилишига қарор қилинди.

Бир неча кун давом этган йиғинда офицерларнинг маданий ҳордиқ олишини таъминлаш мақсадида Ажинияз номидаги Нукус давлат педагогика институти талабалари ҳамда «Таранум» жамоасининг концерт дастури намоиш этилди.

**Шимоли-ғарбий ҳарбий округ
матбуот хизмати**

УМРГА ТЕНГ ЛАҲЗАЛАР

Парашют билан белгиланган баландликдан пастга сакрагандан то ерга тушгунча ўртача 4-5 дақиқага яқин муддат ўтар экан. Энди тасаввур қилинг, ана шу лаҳзаларда ҳаёлингиздан нималар кечади?!

Тошкент ҳарбий округи «Марказ» десантчилар базасида навбатдаги парашют билан амалий сакраш машғулоти ўтказилганида иштирокчиларнинг бу борадаги фикрлари бизни жуда ҳам қизиқтирди. Бу ҳақда кейинроқ тўхталамиз.

Ҳарбий хизматчилар навбат билан бўшлиққа сакраяпти. Она заминда туриб кузатганимизда туйғуларимиз ўзгача эди. Вертолётда, уларнинг ёнида туриб, айти туриш чизигида эканмиз, ҳисларимиз, тасаввурларимиз ўзгариб кетди.

Келинг, воқеаларни бошидан баён қилайлик. Машғулоти иштирокчилари дастлаб ҳавода бажарадиган хатти-ҳаракатларини, ерда турган ҳолатда қайта ва қайта такрорлаб бажардилар. Чунки биринчи таассурот қолдириш имконияти бошқа берилмаганидек, парашют билан сакрашда иккинчи марта хато қилишнинг имкони йўқ. Шунинг учун ҳам улар сакраш аввалида тўрт босқичли назоратдан ўтадилар. Аввалига гуруҳ ва взвод командирининг текширув чизигидан ўтишса, кейин кафолатловчи асбоблар текшируви ҳамда ҳаво-десант хизмати офицери текшируви ўтказилади.

Таъкидлаш керакки, ушбу машғулотида мутахассис кинолог ва хизмат итлари билан десантлаштириш ҳам амалга оширилди. Хизмат итларининг жанговар қобилиятини юксак даражада сақлашга махсус анжомлар, кузатув камералари, парашют осма тизими ва алоқа воситалари билан ўз вақтида бутлашни амалга ошириш орқали эришилади. Барча поғонадаги командирлар хизмат итларининг жанговар қобилиятининг ҳолати, уларнинг бутланганлиги ва қўйилган вазифаларни бажариш учун барча зарур воситалари билан таъминланганлиги ҳақида доимо қайғуришга мажбурдир.

– 20 йилдан буён ҳаво-десант қўшинларида хизмат қиламан. 800 дан ортиқ амалий сакраш машғулотларини бажарганман. Аммо яширмайман, неча маротаба парашют билан сакраганингиздан қатъи назар, ҳар гал яна бошланғич туйғуларингизга қайтасиз. Тўғри, тажрибалилар кўп саноқли рақамларни айтиб, ҳавасингизни келтиришади. Лекин улар бу рақамларни забт этгунча қай қўйларга тушгани ўзларига маълум, – дейди I даражали сержант Хайрибек Сапаров. – Парашют билан сакраб ерга тушгунча бўлган муддатни бутун бир умрга тенг лаҳзаларга менгзаш мумкин.

Бу борада мутахассис кинологларнинг масъулияти икки ҳисса бўлиб, турли усулларда десантлаштириш тартиб ва қоидалари, унда ишлатиладиган анжом ва аслахаларнинг тактик-техник хусусиятларини ва моддий қисмларини мукамал ўзлаштиришлари лозим. Десант парашюти ва махсус парашют системаларини, юк контейнерларини мустақил тахлашни, сакраш учун қурол ва анжомларни тайёрлашни, ҳаво кемаларида десантлаштиришни, қўнғандан сўнг ўзини жанговар шай ҳолатга келтириш ва қўйилган вазифани бажаришни пухта билиши керак.

Шу маънода 600 метрдан 1 500 метргача бўлган баландликда амалга оширилган мазкур парашют билан сакраш машғулотларидан кўзланган мақсадга тўлақонли эришилди, дейиш мумкин.

Капитан Азиз НОРҚУЛОВ,
«Vatanparvar»

ХАРБИЙ ЖУРНАЛИСТИКА

ТАЪЛИМИГА БЕШИК БЎЛГАН МАСКАН

2018 йил 28 май. Ўзбекистон журналистикаси тарихига катта ҳарфлар билан битилган сана. Президентнинг 2018 йил 24 майдаги қарорига мувофиқ, Ўзбекистон журналистика ва оммавий коммуникациялар университети ташкил этилди. Мазкур муҳим воқеликка бугун 5 йил тўлди.

Бугун Ўзбекистон олий таълим муассасаларининг бир нечасида журналист кадрлар тайёрланади. Давлатимиз раҳбари ташаббуси билан ташкил этилган, замон талабларига мос журналист кадрлар тайёрлаб келаётган алоҳида университет бор. Ҳатто ён-атрофимиздаги давлатларда ҳам журналистлар тайёрлайдиган алоҳида олий таълим муассасаси йўқ.

Хўш, университетни ташкил этишдан мақсад нима эди? Энг аввало, бу эзгу ишнинг замирида оммавий ахборот воситалари учун замонавий кадрлар тайёрлаш тизимини такомиллаштириш масаласи ётганди. Шунингдек, қуйидаги асосий мақсадларни:

журналистика соҳасида эришилган ютуқларни ҳар томонлама ўрганиш;

журналистика фани, унинг илмий-назарий асосларини чуқур тадқиқ этиш;

монидан қўйилди. Яъни 2018 йил 28 ноябрда Қуролли Кучлар Академиясида Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Хавфсизлик кенгашининг кенгайтирилган таркибдаги йиғилишида. Ўзбекистон журналистика ва оммавий коммуникациялар университетида ҳарбий журналистика йўналиши очилишига ўша тарихий кунда қарорга келинди.

Айни пайтда бакалаврият таълими бўйича ҳарбий журналистика йўналиши кундузги бўлимида 4 та курс тахсил оляпти. 2022/2023 ўқув йилидан илк бор сиртки бўлимга ёшлар талабаларига қабул қилинди. Қувонарлиси мазкур ўқув йилидан ҳарбий журналистика йўналиши бўйича магистратурага квота ажратилиб, қабул амалга оширилди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2022 йил 27 июндаги 294-сонли қарорига мувофиқ, Мудофаа вазирлиги Ахборот ва оммавий коммуникациялар департаментида ЎзЖОКУнинг «Ҳарбий журналистика бўлими» ташкил этилди. Бу муҳим янгиллик ҳарбий журналистика бакалаврият, магистратура йўнали-

шув режасига киритилиб, фаннинг ўқув, ишчи дастурлари ишлаб чиқилди.

Шунингдек, «Ҳарбий журналистикада ихтисослашув», «Ҳарбий журналистикада конвергенция», «Ҳарбий журналист ижод мактаби», «Ҳарбий журналистикада бошловчи имиж» каби танлов фанлар орқали талабаларга соҳадаги янгича тенденциялар, замонавий трендлардан сабоқ берилмоқда.

Магистратура йўналишига эса «Ҳарбий журналистиканинг ривожланиш тамойиллари», «Ҳарбий журналистиканинг илмий-назарий асослари», «Мудофаа сиёсатида ҳарбий ОАВнинг ўрни», «Ҳарбий соҳада жамоатчилик билан алоқалар», «Ҳарбий журналистикада ҳуқуқий омиллар», «Ҳарбий журналистиканинг медиамакондаги ўрни» каби мажбурий ва танлов фанлари киритилгани истикболда соҳада илмий салоҳият янада ортишида, инновацион ишланмалар, илмий-амалий тадқиқотлар, лойиҳалар амалга оширилишида муҳим аҳамият касб этади.

Мудофаа вазирлигининг ЎЗМУ ҳузуридаги ҳарбий тайёргарлик марказида етук мутахассислар томонидан талабаларга ҳарбий топография, Умумҳарбий низомлар, тактик тайёргарлик, умумҳарбий тайёргарликлардан таълим берилиши йўлга қўйилгани, соҳага ихтисослашувда муҳим ўрин тутди.

2022 йил 27 июлда Мудофаа ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирликларининг «Ҳарбий тайёргарлик ўқув бўлиналарида ҳарбий-хисоб ихтисосликлари бўйича резервдаги ва захирадаги офицерларни тайёрлаш учун Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасаларининг таълим йўналишлари рўйхатини тасдиқлаш тўғрисида»ги қўшма қарори имзоланиши яна бир муҳим қадам бўлди. Мазкур ҳужжатга мувофиқ, 2023/2024 ўқув йилидан ҳарбий журналистика йўналишида тахсил олаётган талабаларни офицерликка тайёрлаш йўлга қўйилди. Яқинда бир гуруҳ талабалар ҳарбий тайёргарлик ўқув марказида тахсил олиш учун тегишли тартибда танловдан ўтишди. Талабалар энди захирадаги лейтенант ҳарбий унвонига эга бўлиб чиқишади.

Ҳарбий журналистика йўналиши ташкил этилганидаёқ соҳа бўйича дарслик, ўқув ва услубий қўлланмалар тайёрланиши кун тартибига қўйилганди. Натижада ўтган қисқа вақт ичида бу борада ҳам жиддий ишлар амалга ошди. 2022 йилда «Ҳарбий журналистика асослари», 2023 йилда «Зиддиятли вазиятларда журналист фаолияти хавфсизлиги» ўқув қўлланмалари Олий ва ўрта махсус таълими вазирлиги гувоҳномаси асосида chop этилди. Шунингдек, ЎзЖОКУ илмий кенгашидан тасдиқдан ўтган «Ўзбекистоннинг Иккинчи жаҳон уруши даври ҳарбий журналистикаси антологияси» 2023 йил апрелда нашр қилинди. Айни пайтда «Ҳарбий журналистикада ихтисослашув» номли ўқув қўлланма ҳам Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлигидан тасдиқдан ўтиш арафасида. «Ҳарбий журналистикада янгиланган ва репортёрлик маҳорати» номли илк дарслик эса университет илмий кенгашининг 2023 йил апрелдаги қарорига

мувофиқ, вазирликка нашр гувоҳномасини олиш учун тақдим этилди.

Яқинда илк қалдирғочлар парвоз этади. Яъни ҳарбий журналистика бакалаврият йўналиши талабаларнинг битируви бўлиб ўтади. Шогирдларнинг биргина битирув малакавий ишлари мавзуларига назар ташлаб, ҳарбий журналистика илми ривожини йўлида нечоғлиқ улкан қадамлар ташланаётганини, ёшларда соҳага қизиқиш юксак эканлигини англаш мумкин. Масалан, «Ўзбекистонда ҳарбий журналистика шаклланиши тарихий босқичлари», «Ҳарбий соҳани ёритишда журналист ихтисослашуви муаммолари», «Мудофаа соҳасидаги ислохотларда ҳарбий журналистиканинг ўрни», «Ҳарбий журналист фаолиятида ахборот хавфсизлиги масаласи», «Ўзбекистонда ҳарбий соҳага ихтисослашган нашрлар типологияси», «Ҳарбий мавзудаги телекўрсатувда бошловчи имиж», «Иккинчи жаҳон уруши ҳарбий журналистикасида фронт газеталарининг ўрни», «Ҳарбий зиддиятларни ОАВда ёритишнинг замонавий тенденциялари», «Ҳарбий тўқнашувлар жараёнида стрингерликнинг ўрни», «Жадидлар публицистикасида миллий қўшин муаммосининг акс эттирилиши» каби мавзуларда тайёрланган кичик тадқиқотлар келажакда фундаментал ишларга йўл очилишидан далолат.

Ўзбекистон журналистика ва оммавий коммуникациялар университетида ҳарбий журналистика соҳасида илмий тадқиқотлар борасидаги ишлар изчил йўлга қўйилган. 2021 йилда «Ўзбекистонда ҳарбий журналистиканинг шаклланиш ва ривожланиш тамойиллари» мавзусида диссертация ҳимоя қилинди. Айни пайтда Ўзбекистон журналистика ва оммавий коммуникациялар университети мустақил изланувчиси, «Ватанпарвар» бирлашган тахририяти муҳбири катта лейтенант Дилшод Рўзиқулов «Ўзбекистонда ҳарбий журналистикада ахборот интеграциясининг назарий ва амалий хусусиятлари» мавзусидаги диссертациясини ҳимоя босқичига тайёрламоқда. Мудофаа вазирлиги Ахборот ва оммавий коммуникациялар департаментининг яна бир офицери майор Шунқор Бўриев ҳам ЎзЖОКУ мустақил изланувчиси сифатида ҳарбий журналистика борасида илмий изланиш олиб борапти. Бундай тадқиқотларни мувофиқлаштиришда 2021/2022 ўқув йилидан бошлаб университетда ташкил этилган «Ҳарбий ва спорт журналистикаси» кафедрасининг бекиёс ўрни бор. Ҳарбий журналистика илми ривожини йўлидаги бундай тадқиқотлар соҳа истикболдан дарак беради.

Ташкил этилганлигининг 5 йиллигини нишонлаётган университет Президентимизнинг, халқимизнинг умидларини, ниятларини рўёбга чиқариш йўлида дадил одимлаётганини биргина ҳарбий журналистика таълими ривожини мисолида кўрар эканмиз, танлаган йўлимиз қанчалар тўғри эканлигини такрор-такрор англаймиз.

Алижон САФАРОВ,
ЎзЖОКУ кафедра мудири,
филология фанлари
бўйича фалсафа доктори
(PhD), доцент

замонавий медиатехнологияларни чуқур ўзлаштириш;

халқаро стандартлар даражасида юқори малакали кадрлар тайёрлашни ўз олдимизга қўйди.

Қолаверса, дунёда содир бўлаётган воқеаларга тез ва мос равишда муносабат билдириш, Ўзбекистонда амалга оширилаётган демократик қайта ўзгаришлар ҳақида республика аҳолисини, жаҳон ҳамжамиятини ўз вақтида ва холисона хабардор қилиш тизимини такомиллаштириш, журналистиканинг ўзига хос хусусиятлари, тарихий тараққиёти, бугунги ҳолати ва истикболи билан боғлиқ масалаларни чуқур ўрганиш, бу борадаги илмий тадқиқот, ижодий ишлар самарадорлигини таъминлаш каби устувор мақсадлар билан эзгу ишга қўл урилди.

Ортада қолган 5 йил ичида эришилган ютуқлар ҳақида гапирадиган бўлсам, камида катта бир китоб бўлади. Шу сабабли ЎзЖОКУ уммининг кичкина бир ирмоғи бўлган ҳарбий журналистика таълимининг кечагикун, бугуни ва истикболдан мухтасар сўз очмоқчиман.

Бу эзгу ишнинг тамал тоши ҳам давлатимиз раҳбари то-

шида тахсил олаётган талабаларнинг назарий ва амалий билимларини уйғун ҳолда эгаллашларида улкан аҳамият касб этади. Янги-янги илмий изланишлар, тадқиқотларга, соҳага янада ихтисослашувга хизмат қилади.

Шу ўринда бўлажак ҳарбий журналистлар қандай фанлардан сабоқ олади, деган савол кўпчилиكنи қизиқтириши табиий. Аввало қарама-қаршиликлар ортиб, жаҳон «асабий зўриқиш» даврини бошдан кечираётган, турли экстремал ҳолатлар содир бўлаётган бугунги шароитда олдимизда принципаал жиҳатдан янги ҳарбий журналистика шаклланиши зарурати турганди. Бу жараёнлар динамикаси таълим соҳасига интеграциялашуви керакми? Ҳарбий журналистиканинг ривожланиш тенденциялари амалиёт ва назария уйғунлигида қандай кечади? Ҳарбий журналистиканинг медиамаконда ортиб бораётган ўрни нима билан ўлчанади? Шу каби саволларга жавобан университетда бўлғуси ҳарбий журналистлар учун «Ахборот урушида журналист фаолияти», «Зиддиятли вазиятларда журналист фаолияти хавфсизлиги», «Ҳарбий журналистикада ахборот хавфсизлиги», «Экстремал журналистика», «Ҳарбий журналистикада стрингерлик», «Ҳарбий психология», «Халқаро ва гуманитар ҳуқуқ», «Ҳарбий тайёргарлик» каби мажбурий ҳамда мутахассислик танлов фанлари

БУНДАН 23 ЙИЛ АВВАЛ...

Ўшанда бир гуруҳ жангарилар Ўзбекистон чегарасини бузиб кирган ва қонли тўқнашувлар юз берган эди. Уларку тезда йўқ қилинди, лекин юртимизнинг бир қанча довжорак йигитлари ҳам қаҳрамонларча ҳалок бўлди.

Ватанимиз чегаралари дахлсизлиги учун азиз жонини қурбон қилган бу мард йигитларнинг хотираси ҳеч қачон унутилмайди. Президентимиз жорий йил 13 март куни Термиз шаҳридаги «Ёш чегарачилар» ҳарбий-академик лицейида Ватан ҳимояси ва эл-юрт тинчлиги йўлида ҳалок бўлган ҳарбий хизматчилар ва ходимларнинг оила аъзолари билан учрашганида ҳам бу ҳақда гапириб ўтди.

Давлатимиз раҳбари мардона ҳалок бўлган ҳарбий хизматчиларни номма-ном ёдга олар

2 баробар кўпайди. Бу тартиб ходимнинг фарзандларига ҳам татбиқ этилади.

Бундан ташқари, уларнинг оила аъзолари ҳарбий шифохоналарда текин даволаниш ҳуқуқига эга бўлади ва навбатдан ташқари стационар тиббий ёрдам олади. Уларга дори-дармон ва протез-ортопедия мосламалари олиб берилади, жарроҳлик харажатлари давлат ҳисобидан қопланади. Ҳалок бўлган хизматчининг ота-онаси, турмуш ўртоғи ҳар йили санаторийда текин даволанади, болалари оромгоҳларда соғломлаштирилади. Уларнинг ота-онасига йилига икки марта темир йўл ва ҳаво транспортида юриш текин бўлади.

Ҳалок бўлган хизматчилар оиласини ҳарбийлашган ва ҳуқуқ-тартибот идоралари томонидан оталиққа олиш амалиёти жорий этилади. Вилоят ҳокимликлари томонидан оғир аҳволдаги бундай оилаларга ҳар ой 400 минг сўм миқдорида нафақа бериб борилади.

Энди ҳалок бўлган ҳарбийларнинг уй-жойга мухтож оилалари биринчи навбатда уй билан таъминланади,

тиқ этса, «дадам келди», дея чопқилларди. Ўша кунларни эсласам юрагим ўртаниб, бўғзимга нимадир тиқилгандай бўлаверади.

Давлатимиз раҳбари турмуш ўртоғимнинг номини ҳурмат билан ўқиганида ҳаяжондан, қувончдан бошим кўкка етгандай бўлди. Айниқса, Ватан ҳимояси ва эл-юртимиз тинчлиги йўлида ҳалок бўлган ҳарбий хизматчилар ва ходимлар оила аъзоларини ижтимоий қўллаб-қувватлашга доир фармон нафақат бўшлиққа юз тутган қалбимизни, балки йиллар давомида букчайишга шайланган қаддимизни тик тутишга яна бир замин тайёрлаб берди. Худо хоҳласа, фармонда кўзда тутилган имтиёзлардан фойдаланамиз.

Яна бир маълумотни айтиб ўтишим керак. Яратиб берилаётган шароитлар сабаб, ёлғиз ёдгорим – қизим Маҳмудда 2018 йилда давлат гранти асосида Тошкент давлат юридик университетида имтиёзли равишда ўқишга қабул қилинди. Ўқишни тамомлаганидан сўнг турмушга бердим. Бугун ширингина неварам бор. Йиллар дардимни бироз совиtgандир, аммо юрагимдаги муҳаббат сўнмади. Ҳаётимни қизимга бағишладим. Чунки қизим отасига жуда ўхшайди. Турмуш ўртоғим «Менинг қизим дунёдаги энг чиройли ва энг ақлли қиз бўлади, ойдай бахт топади», дея эркаларди. Бугун раҳматли отасининг орзулари ушадди. Қизимнинг бахтини кўриб, неварамнинг шодон қийқиригини эшитиб, бир суюнсам, сулоламиз давом этаётганидан минг қарра шодланаман.

Шермуҳаммад Аширов 1975 йили Тошкент вилоятининг Янгийўл тумани Халқобод қўрғонига туғилган. Жиззах олий ҳарбий авиация билим юртининг илк битирувчиларидан. 2000 йил Сурхондарё вилояти Сарюсиё туманида бўлган жанговар ҳаракатларда ҳалок бўлган. II даражали «Шон-шараф» ордени билан тақдирланган. Халқобод маҳалласидаги кўча, шунингдек, тумандаги 28-мактаб катта лейтенант Шермуҳаммад Аширов номи билан аталади.

СИЗ БУ ЙИГИТНИНГ ОНАСИМИСИЗ?

Майор Анвар Ҳамроев (марҳум майор Абдиқарим Ҳамроевнинг ўғли):

– Мен Термиздаги учрашувда давлатимиз раҳбари билан юзма-юз гаплашдим. Келажагимга замин бўладиган энг ёқимли сўзлар билан сийландим. Айниқса, онажонимга қараб, «Сиз бу йигитнинг онасимисиз?! Шундай фарзандни тарбиялаганингиз учун сизга раҳмат», деганида ўзимнинг ҳам, онажонимнинг ҳам ҳаяжондан қулоқларимиз битиб қолгандек бўлди.

Раҳматли отам Абдиқарим Ҳамроев ҳарбий учувчи бўлган. 1969 йилда Бухоро вилоятида туғилган. 2000 йилда жанговар топшириқни бажариш чоғида 31 ёшида авиаҳалокат натижасида ҳалок бўлган. Юрт тинчлиги йўлидаги меҳнатлари учун «Жасорат» медали, II даражали «Шон-шараф» ордени ва бир қанча фахрий ёрлиқлар, вафотидан кейин эса эсдалик нишонлар билан тақдирланган.

Президентимиз ташаббуси билан чоп этилган «Мард ўғлонлар номи барҳаёт» китобида отамнинг шарафли ҳаёт йўли батафсил ёритилган. Ватан ўз қаҳрамонларини ҳеч қачон унутмаслигини кўриб улғайганим боис, Ватан ҳимоячиси деган шарафли касбни танлаб, Тошкент вилоятида жойлашган ҳарбий қисмда хизмат қилиб келмоқдаман. Касбимдан фахрланаман. Отамга муносиб фарзанд бўлишга, руҳини шод этишга интиламиз.

Давлатимиз раҳбари «Юрт учун жонини фидо қилган жасур ўғлонларимиз, довжорак фидойи фарзандларни дунёга келтирган, уларни ҳақиқий ватанпарвар инсон этиб тарбиялаган сизлар каби ота-оналарга, ҳарбийларимизнинг садоқатли умр йўлдошларига, уларнинг фарзандларига ўз номимдан, халқимиз номидан яна бир бор чуқур миннатдорчилик билдиришмоқчиман», деганида инсон қадрли улуғладиган юрт фарзанди эканимдан кўксим ғурурга, ифтихорга тўлди. Овозимни баралла кўтариб,

«Ўзбекистон Республикасига, Президентимга ва халқимга садоқат билан хизмат қиламан», дедим.

ЖАСОРАТ АСЛО УНУТИЛМАЙДИ!

Наргиза Ражабова (марҳум катта лейтенант Чори Ражабовнинг қизи):

– Термиздаги учрашувга онам билан бордик. У ерда Президентимиз биз билан шунчалар самимий ва дилдан суҳбатлашдики, эсланим сари қувончдан энтикиб кетавераман. Отам ҳалок бўлганида опам олти, мен эса уч яшар қизча бўлганман. Мурғак қалбимиз билан отажонимни соғиниб, ичикиб, эшикларга кўз тикиб кутган кунларимиз кўп бўлган.

Кемтик кўнглимизни тўлдириш учун онажоним бизни ҳалигача кўз қорачиғидан асрашга ҳаракат қилади. Худога шуқур, опам Тошкент давлат шарқшунослик институтини, мен Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университетини тугатдик. Ҳамон изланишдамиз.

Ватани учун кўксини қалқон қилиб, бу ёруғ дунёдан ўтган отажонимнинг охирашлари обод, руҳлари шод бўлсин!

Чори Ражабов 1966 йили Сурхондарё вилояти Шеробод туманида туғилган. Сурхондарёдаги воқеалар бошланганда 34 ёшда бўлган. Махсус операциялар батальонида хизмат қилгани учун биринчилардан бўлиб жангга сафарбар қилинган ва мардларча ҳалок бўлган.

ДУНЁДАГИ ЭНГ БАХТЛИ ОНАМАН!

Янглиш Отажоннова (марҳум катта сержант Эломон Отажоновнинг онаси):

– Отам, онам деб бўзламоқ – мерос. Лекин ҳеч ким боламлаб йиғламасин. Эломонжоним чимилдик кўрмади, ёр-ёр садолари остида куёвлик сарпосини киймади, зурриёт қолмади. Аммо қаҳрамон бўлиб бу дунёни тарк этди. Ўғлимдан мингдан-минг розиман. Кўнглимни ёритадиган ҳижат – дилбандим қаҳрамон, юрт фидойиси. Шу сўзлар жонимга мадад ва куч беради. Демак, мен дунёдаги энг бахтли онаман!

Нуридийдам ҳақида хотира китобида шарафли ҳикоя ёзиб қолдирилган. Ўзи ўқиган мактабига номи берилди, бюсти ўрнатилди.

Президентимизнинг яқинда кучга кирган фармони ижроси доирасида Сирдарё тумани муҳофаа ишлари бўлими ходимлари келиб, анчагина тушунтиришлар бериб кетди. Худо хоҳласа, пойтахтдаги ҳарбий госпиталда даволанишни режалаштирдик.

Турмуш ўртоғимга ҳам соғлиғини тиклаши, санаторийда даволаниши учун текин йўлланма берилди. Шундай имкониятга эга бўлганимиздан мамнунмиз. Илоҳим, юртимизга файзу барака ёғилсин. Барчамиз Аллоҳнинг паноҳида соғ-омон бўлайлик!

Эломон 1978 йили Сирдарё вилояти Сирдарё тумани Тараққиёт маҳалласида деҳқон оиласида дунёга келган. Ўзбекистон Қуролли Кучлари сафида шартнома асосида хизмат бурчини ўтаётган катта сержант Эломон Отажонов 2000 йилда Сурхондарё вилояти Сарюсиё ва Узун туманларида бўлган жанговар ҳаракатларда душман ўқидан яраланиб ҳалок бўлган. «Жасорат» медали билан мукофотланган.

* * *

Ҳа, мардлар жасорати ҳеч қачон унутилмайди. Чунки юртнинг тинчлигини асраш, сарҳадларимиз дахлсизлигини таъминлаш осон иш эмас. Бу йўлда ҳалок бўлган Ватан ўғлонлари – жасур ҳарбийларимизни ёдга олмоқ барчамизнинг инсоний бурчимиздир.

Мақолани Президентимизнинг «Эзгу мақсад йўлида бирлашган халқ ва давлатни ҳеч қандай куч енголмайди. Илоҳим, қаҳрамон ўғлонларимизнинг охирашлари обод бўлсин. Юртимиз тинч, халқимиз омон бўлсин», деган пурмаъно сўзлари билан якунладик.

Зеро, хотира муқаддас, бир-бири-мизни қадрлаб яшаш эса олий саодат!

Гуличеҳра ДУРДИЕВА

2000 йил ёз ойларида Сурхондарё вилоятининг Сарюсиё ва Узун туманларида рўй берган мудҳиш воқеалар ҳали-ҳануз ёдимиздан кўтарилгани йўқ.

экан, бундай довжорак фарзандларни дунёга келтириб, ҳақиқий ватанпарвар қилиб тарбиялаган ота-оналарга, уларнинг умр йўлдошлари ва фарзандларига халқимиз номидан чуқур миннатдорчилик билдирди.

«Эл-юрт учун жонини фидо қилган ўғлонларимизни «ҳалок бўлган» дейишга тил бормайди. Улар оиласи учун, Ватанимиз учун ҳамиша барҳаёт», деди Шавкат Мирзиёев.

Президентимиз шу куни – 13 мартда «Ватан ҳимояси ва эл-юртимиз тинчлиги йўлида ҳалок бўлган ҳарбий хизматчилар ва ходимлар оила аъзоларини ижтимоий қўллаб-қувватлашни кучайтириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги фармонни имзолади.

Унда ҳалок бўлган ҳарбийлар ва ҳуқуқ-тартибот ходимларининг меҳнатга лаёқатсиз оила аъзолари учун пенсия миқдори оширилиб, фарзандлари боғча, коллеж, техникум ва олийгоҳда бепул таълим-тарбия олиши белгиланган. Оила аъзоси даромадининг солиқдан озод қилинадиган суммаси

уларнинг оила аъзоларига ижара тўлови учун пул ажратилади ва бошқа бир қанча имтиёзлар берилади. Бир сўз билан айтганда, Президентимизнинг бу фармони Ватан учун жонини фидо қилган ҳарбийлар хотирасини абадийлаштириш, уларнинг оила аъзоларини ҳар томонлама қўллаб-қувватлашда муҳим қадам бўлди.

ПРЕЗИДЕНТ ТУРМУШ ЎРТОҒИМИНГ НОМИНИ ЎҚИГАНИДА БОШИМ КЎККА ЕТДИ

Умида Аширова (марҳум катта лейтенант Шермуҳаммад Ашировнинг турмуш ўртоғи):

– Президентимиз билан Термизда бўлган учрашувда мен ҳам бор эдим. Бу учрашув ҳаётимдаги энг яхши кунларнинг бири сифатида хотирамда қолди. Давлатимиз раҳбарининг тинч-осойишталигимиз йўлида ҳалок бўлган ҳарбийлар ҳақида айтган гапларини эшитиб турган барча оналар ва фарзандлар қувончдан кўз ёшларини тия олмади.

Турмуш ўртоғим вафот этганида 21 ёшда эдим. Бир ярим яшар ҳаёломим Маҳмудани бағримга босганча ёлғиз қолганман. Мурғаккина чақалоқ қизим ҳам дадасига қаттиқ меҳр қўйган экан. «Дада, дада», дея йиғлар, эшик

Чирчиқда Мустақил Давлатлар
Ҳамдўстлигига аъзо давлатлар
олий ҳарбий таълим муассасалари
курсантлари ўртасида ҳарбий-
касбий тайёргарлик бўйича
VIII халқаро олимпиада ўтказилди.

ЎЗБЕКИСТОНЛИК КУРСАНТЛАР

Беллашувнинг очилиш маросимида сўз олганлар олдинда турган баҳсларда жамоаларга улкан муваффақиятлар тилади. Умидли спортчиларнинг ўзига хос чиқишларию ҳарбий хизматчиларимиз томонидан намоиш этилган қўл жанги кўринишлари барчага бирдек манзур бўлди.

Ушбу халқаро олимпиада олий ҳарбий таълим муассасалари курсантларининг умумназарий ва умум-касбий тайёргарлиги асосини ташкил этувчи ўқув фанлари бўйича билим, кўникма ва малакаларини намоиш этиш, олий таълим муассасаларида ўқув жараёни самарадорлигини ошириш, замонавий педагогик технологияларни такомиллаштиришга қаратилган танловдир. Олимпиада ҳарбий кадрлар тайёрлаш сифатини ошириш, уларни касбий рағбатлантириш, илмий ва ижодий қобилиятларини сайқал топтириш, таълим муассасалари профессор-ўқитувчилари малакасини ошириш ва педагогик методикаларини янада ривожлантириш мақсадида ўтказиб келинмоқда.

– Мазкур мусобақада Ўзбекистон, Қозоғистон, Қирғиз Республикалари ва Россия Федерацияси олий ҳарбий ўқув муассасаларининг танлов синовларидан муносиб ўтган курсантлари ўзаро мусобақалашди. Бундан олинган билиму кўникмалар бўлғуси офицерларга келгусида қўшинларда хизмат фаолиятини олиб бориш жараёнида асқатади, – дейди Россия Федерацияси Мудофаа вазирлиги ҳарбий таълим бошқармаси

бошлигининг ўринбосари полковник Игор Есинский. – Таъкидлаш керакки, ушбу баҳсларга иштирокчилар юқори даражада тайёргарлик кўрган. Бу дастлабки кунданок намоён бўлди. Мусобақани ўтказишнинг муҳим жиҳатларидан бири жамоалар, аввало, тажриба алмашади, қолаверса, Ўзбекистон тарихини ўрганади. Дўстлар орттиради. Бу эса самимий муносабатларнинг янада мустаҳкамланишига хизмат қилади.

Олимпиада иштирокчилари тўрт кун мобайнида «Ўқувда қийин – жангда

осон», «Кимёвий ҳимоя», «Ориентирлаш», «Ўт очиб, яксон қилиш», «Дуэл», «Мерган», «Армия биатлонни», «Қуролсоз», «Босиб ўтиш», «Йўлак» каби мусобақаларда ўз билим ва маҳоратларини синовдан ўтказдилар. Шунингдек, улар 500 метрлик махсус тўсиқлар йўлагидан ўтиб, халқаро гуманитар ҳуқуқ бўйича ўз билимларини ҳамда тиббий тайёргарлик бўйича кўникмаларини намоиш этдилар. Олимпиада доирасидаги танлов ва мусобақалар Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари академияси ўқув жараёнини таъминлаш базаси, Чирчиқ олий танк қўмондонлик-муҳандислик билим юрти ўқув ва моддий-техник базаси ҳамда Тошкент ҳарбий округининг «Чирчиқ» умумқўшин полиго-нида ўтказилди.

Олимпиада давомида танловнинг мураккаб топшириқларини муваффақиятли бажариш учун иштирокчилардан ижодий ва интеллектуал кучларини жамлаш, Ватан ҳимоячилари учун муҳим бўлган мақсад сари интилувчанлик ҳамда мураккаб вазиятларда қатъий ва тўғри қарор қабул қила олиш маҳорати талаб этилди.

3 та йўналиш. 12 та шарт. Бир-биридан мураккаб баҳслар. Тиллар турфа, мақсадлар аниқ. Ҳарбий-касбий тайёргарлик бўйича

III darajali serjant Olim BERDIYEV

O'zJOKU talabasi Abdulkarim VAQQOSOV

ТЕНГСИЗ

8 йилдан буён ўтказиб келинаётган мазкур халқаро олимпиада кутилганидан-да юқори руҳда, адолатли ва шаффоф тарзда ўтди. Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари академияси ўқув жараёнини таъминлаш базаси 4 кун давомида курсантларнинг бор билим ва маҳоратини ишга солиш, устоз-мураббийлардан олган сабоғу кўникмаларини амалда намойиш этиш учун катта майдон вазифасини ўтади. Яқунда ушбу мусобақада иштирок этган курсантлар қутланиб, ғолиб ва совриндорлар номи эълон қилинди.

Унга кўра, умумжамоа ҳисобида 3-ўрин Қирғиз Республикаси Қуролли Кучларининг генерал-лейтенант К. Усенбеков номидаги ҳарбий институти жамоасига насиб этди. Россия Федерацияси Мудофаа вазирлигининг

Қозон олий танк қўмондонлик билим юрти курсантлари 2-ўринни эгаллаган бўлса, Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари академияси вакиллари фахрли 1-ўринга сазовор бўлди.

Чирчиқ олий танк қўмондонлик-муҳандислик билим юртида ўтказилган тантанали тақдирлаш маросимида Мустанил Давлатлар Ҳамдўстлигига аъзо давлатларнинг олий ҳарбий таълим муассасалари офицерлари, профессор-ўқитувчилари, курсантлар ва фахрийлар иштирок этди. Ғолибларга диплом, медаль ва қимматбаҳо совғалар тантанали тарзда топширилди. Шунингдек, турли номинациялар бўйича ҳам ғолиблар номи эълон қилиниб, эсдалик совғалар билан тақдирланди.

Катта лейтенант
Дилшод РЎЗИҚУЛОВ

Шул хоки сиёҳдин то авжи Зухал,
Ҳар нечаки мушкilot эрур, этдим ҳал.
Очдим неча занжир – занжири макру ҳиял,
Ечдим неча бир тугун, магар қолди ажал...

Абу Али ибн Сино

«ЕЧДИМ НЕЧА БИР ТУГУН, МАГАР ҚОЛДИ АЖАЛ...»

Уни кўпчилик улуғ ҳаким сифатида танийди. Чунки дунё тиббиёти неча юз йиллардан бери ҳам унинг илмига, асарларига мурожаат қилиб келмоқда. Абу Али ибн Сино буюк қомусий олим эди. Унинг 1980 йили Ғафур Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриётида чиққан лирика, фалсафий қиссалар, шеър санъатига бағишланган «Саломон ва Ибсол» китобининг сўзбошисида шундай дейилади: «Ибн Сино табибгина бўлиб қолмаган эди, у ўз даврининг буюк мутафаккири, кейинги асрлар фани, адабиётига салмоқли таъсир кўрсата олган буюк сиймо эди. Унинг аниқ фан соҳаларидаги асарлари ҳамда фалсафа ва адабиёт бобидаги катта хизматлари ҳақли равишда уни жаҳон фани ва маданиятининг ажойиб бир намояндаси дейишга ҳуқуқ беради. Унинг фалсафий-эстетик ғоя ва қарашлари жаҳон маданияти эришган ютуқлар қаторига киради».

Совет даври ўтмиш аждодларимизни ўз ғояларига мослаб танитган эди. Улар ёзган асарларнинг номларини билар эдик. Яқин ўтмиш олимларининг асарларида, мақолаларда алломалар китобларидан парчалар келтирилган эди. Аммо китобларнинг бугунги кунда ҳазрат Алишер Навоий асарлари каби ўзбек адабий тилига табдил қилинганларини кўрмадим. Мустақилликнинг дастлабки йилларида Абу Али ибн Синонинг тиббиётга оид дostonларидан мўъжаз китоблар дунё юзини кўрди. Ҳар ҳолда давр ғоялари сингдирилган бўлса ҳам тарихий асарлар, видеофильмлар орқали уларни имкон қадар танидик.

Ибн Сино тиббиётга оид дostonларини арузнинг ражаз вазнида ёзган. Асарларининг уржуза деб аталгани ҳам шундан дейилади. Бу анча кўҳна вазн бўлиб, халқ орасида кенг тарқалган ва тушунарли бўлган. Тиббиётга аталган, бу шеърий асарлар сони тўққизта. Эътиборли томони шундаки, бу асарларини ёзганида унинг дунёга машҳур «Тиб қонунлари» асари ҳали яралмаган эди.

«Саломон ва Ибсол» яна қайта нашр қилинганми ёки йўқ, бундан хабардор эмасман. Китобхоналарда ва китобсеварлар жавонида бу китоб мавжуд. Қидириб топиб, ўқишингизга арзийди.

Мазкур китобнинг изоҳлар қисмида шундай парча бор: «Асарнинг бир неча жойида Қуръонга ўхшаш шундай иборалар, жумлалар бор. Бу ерда муаллиф ўз асари услубини қуръоннамо қилишга уринганлигини пайқаш мумкин. Унга мана шу каби жумлалар мисол бўла олади (Хотиннинг олдида киришни Ибсолнинг кўнглига солдик). Чунки бу асар жанр жиҳатидан «Хутба» деб аталади».

Нима учун бу парчага тўхталдим? Бундан мутолаа вақтида ўзингиз ҳам бохабар бўлишингиз мумкин эди. Аммо... Динлар тарихига эътибор берган бўлсангиз, ҳаммаси ҳам тинчликка, яхшиликка хизмат қилади, деб ўқитилади. Бироқ мутаассиблик ҳам динлар билан ёнма-ён. Ўрта асрлар Европасини эсланг, инквизиция кучайган, жодугарликда айбланган аёлларнинг ўтда ёқиши... Мутаассиблик исломга ҳам бегона эмас. Мансур Халложни, тириклай териси шилиб олинган Насимийни эсланг. Бугунги ислом ниқобидаги террор ҳаракатлари...

Айтмоқчимизки, динда ҳам маърифат ва мутаассиблик курашади. Бунга ўтмиш алломаларимиз ҳаёти мисол. Ҳатто Абу Али ибн Синони ҳам дин ақоидчилари кофирга чиқарган эди. Бунга қуйидаги мисралар билан жавоб берган:

Менинг куфрим айбларга дилимдан
ўзга султон йўқ,
Бу оламда менинг покиза
имонимдек имон йўқ.
Мусулмонликда мен аҳли
замон ичра эдим танҳо,
Агар кофир эсам мен ҳам,
бу дунёда мусулмон йўқ.

«Саломон ва Ибсол»га алломанинг бир неча фалсафий қиссалари киририлган. Биз улардан биттасига, яъни «Саломон ва Ибсол»га тўхталишни лозим топдик.

Ростини айтганда, «Саломон ва Ибсол»ни ишқий дoston деб ўйлаб юрар эканман. Саломон йигит бўлса, Ибсол қиз деб. Шуларни ёзганман-у, ичимда ўз-ўзимдан хижолат бўляпман. Яхши ҳамки, бу тўғрида мендан биров сўрамабди. Бу ака-укалар Саломон ва Ибсол қиссаси экан, аслида.

Ўқиймиз: «Ўтган замонларда Саломон деган кишининг бир ота ва бир онадан туғилган укаси бор эди. Саломон укасини ўз ўғлидай тарбиялади ва юриш-туришида ножўялик топмай, унга одамлар биладиган ва ўргатадиган ҳамма фанлардан таълим берди.

Тангри унга гўзал кўрк ва шайдоий хусн берди. Бола балоғатга етгач, шайтон янгасининг кўзини унга буриб юборди, кетидан кўнглини ҳам унга боғлади. Хотин унга ошиқ бўлиб қолди-ю, ўз дардини ичига сиғдиришга чидай олмади».

Баъзан инсон минг-минг йиллар аввал қандай бўлса, ҳозир ҳам шундай, ўзгармагандек туйилади. «Ўзи бошлади», «Аввал ўзи кўз сузди...» Хиёнатда шундай оқлашади, заифлар ўз-ўзини. Аммо кучлиларнинг йўли бошқа. Хиёнатдан ҳазар қиладиган

кучлиларнинг йўли бошқа бироқ бу йўлда осон эмас. Фитналар, фитналар...

Ўқиймиз: «Ибсол жуда довурак, паҳлавон йигит эди. У бирон аскар устига юриш қилганида уни несунубуд қилмай қўймасди. Унинг аскарлари кўп лашкар устига бостириб келганида уларни ер билан яксон қилар, уларни теварак-атрофга тумтарақай қилмасдан қўймасди. Унинг ўзини довурак, хулқ-атворини расо ва ўзини эса яширин илмларга ошно қилган эдик. У ўша яширин илмларни очди.

Ибсол Ҳофикоonga (кунчиқиш ва кунботиш орасини Ҳофикоonga деб айтишган) эга қилганимиз Зулқарнайн (бу ерда муаллиф македониялик Искандарни айтмоқчи эмас, балки ўшандай дунёни эгаллаган, Искандарга ўхшаган фотиҳларнинг энг дастлабкиси, энг бурунгиси шу киши эди, демоқчи. Чунки тарихда Искандар каби Ер юзини эгаллаганлар кўп, деган нақл бор) подшоҳларнинг энг аввалгиси эди».

Мард, жасур, олижаноб саркардаларни очиқ жангларда енгиш қийин. Чунки душманга юзма-юз турилади. Улуғ фотиҳ Заҳириддин Муҳаммад Бобурнинг заҳарланиш воқеаси ёдингиздами? Бу хиёнат бирмунча тинчлик барқарор вазиятда юз берди, жангларда эмас, кутилмаган инсонлар томонидан юз берди.

Ибсол ҳам буюк фотиҳ эди. Жангларда ҳеч қачон мағлубият аламини тотмаган эди.

Ўқиймиз: «Ибсол ўз акаси олдида қайтиб келса, хотин уни очиқ-ойдин алдаш пайига тушиб, бу ишга қаттиқ киришади. Ниҳоят,

Ибсолни алдай олмаслигига кўзи етгач, хотин энди хинд сунбули дорисидан ёки зараб ул азракдан (қуюқ оқ асал ёки заҳарли бир дори номи) Ибсолга ичиринглар, деб ошпаз ва дастёрга буюради. Иккови хотиннинг буйруғини бажо келтириб, унга миқдоридан кўпроқ заҳар ичиришади. Бу тadbир сабрли кишиларни ҳам бесабр қилди, кўпчиликни мусибатга чўмдирди. Бундан ҳатто ер титраёзди; Ер юзидаги ҳар бир жонли нарсаси Ибсолнинг ҳалок бўлишидан ғаму ҳасратга тушиб, ҳатто Ибсолнинг ўзи эгалик қилган мамлакатлардаги ва қилич билан қўлга олган юртлардаги кишилар ҳам ҳасратланиб, бу иш содир бўлганидан ғазабга келишди. Чунки Ибсол ҳар бир жонлининг назарида энг олижаноб, асил инсон, билим-маърифатли улуғ киши тимсоли эди».

Воқеаларнинг қандай якун топганини азиз ўқувчиларимиз ўзлари ўқиб, билиб оладилар, деб ўйлаймиз.

«Саломон ва Ибсол»да Абу Али ибн Синонинг лирикасидан ҳам гўзал намуналар берилган. Мана шу кичиккина китобда ҳам алломанинг нақадар кенг билим эгаси бўлганлигини билиб оласиз. Айрим илм эгалари ҳақида сўз кетганида у биладиган фанлардан билмайдиган фанларини айтиш осонроқ, дея эътироф этилади. «Ечдим неча бир тугун, магар қолди ажал...» дея ёзган қомусий олим Ибн Сино ҳам ўшандай бармоқ билан санарли улуғлардан бири эди.

Ҳузурли мутолаалар тилаги билан

Инобат ИБРОҲИМОВА,
«Vatanparvar»

Инсон маънавиятига қарши йўналтирилган кичик хабар ҳам, бир қарашда арзимас бўлиб туйилиши, лекин зарарини ҳеч нарса билан қоплаб бўлмайдиган улкан зиён етказиши мумкин. Бугун ахборот чунонам кўп ва тез кириб келяптики, уларни «ҳазм» қилиш учун теран тафаккур ва кенг дунёқараш талаб этилади. Айниқса, интернет олами фарзандларимизнинг эътибори ва қизиқишини тортиб олаётгани барчамизни хавотирга солаётган ҳолат.

ВАТАНПАРВАРЛИК, ФИДОЙИЛИК, САДОҚАТ ВА ҲАЛОЛЛИК

лари ва бошқа жамоатчилик тузилмаларининг ҳамжиҳатлигини янада мустаҳкамлаш лозим.

Мамлакатимизда вояга етмаганларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлаш, уларнинг қонуний манфаатларини муҳофаза этиш, энг асосийси, баркамол авлодни тарбиялаш масаласи давлат сиёсати даражасига кўтарилган. Вояга етмаганлар манфаатларини ҳимоя қилиш борасида мустаҳкам ҳуқуқий база яратилгани самарали ижтимоий ҳимоя тизимини жорий этиш ҳамда ёшларни моддий-маънавий қўллаб-қувватлашда муҳим омил бўлмоқда. Айни пайтда мамлакатимиз аҳолисининг 40 фоизини вояга етмаганлар ташкил этади. Ушбу кўрсаткичнинг ўзиёқ масала нечоғли долзарб аҳамиятга эга эканидан дарак беради. Бу жараёнда ота-она, маҳалла-қўй, таълим муассасалари, умуман, кенг жамоатчилик зиммасига улкан масъулият юкланади.

Ҳуқуқбузарлик ва жиноятчиликка қарши курашиш барча даврларда давлатнинг жиддий ҳамда муҳим масаласи ҳисобланган. Инсон тинч ва хотиржам яшашни хоҳлайди. Тинчлик бўлган жойда барака ва ривожланиш бўлади. Тинчлигимизни таъминлашда қалқон бўлаётган Қуролли Кучлар тизимида ҳалол ва пок яшашни ўзи учун ҳаётини эътиқод, олий мақсад деб биладиган ватанпарвар ходимлар жуда кўп. Айнан шундай ходимлар ва уларнинг фидокоро-

на хизматлари туфайли тизимда маънавиятнинг барқарорлиги бардавомдир.

Ҳарбий хизматчиларга қўйиладиган асосий талаблар ватанпарварлик, фидойилик, бурчга садоқат қаторида муомала маданиятига риоя этиш, мурожаат қилган шахсни эътибор билан тинглаш, қўполлик ва лоқайдликка нисбатан мурасасиз муносабатда бўлиш, ҳолатга ҳолисона ва виждонан ёндашиш орқали шахсий намуна кўрсатиш ҳам белгиланган.

Эътибор бериб кузатиладиган бўлсак, негир интернет сайтлари ва ижтимоий тармоқларда фаолият олиб бораётган ходимларнинг қаҳрамонликлари жуда кам ёритилади. Яхши хабар муносабатни, тасаввурни ўзгартиради. Тизимда маънавиятли, интеллектуал бой, халқи ва хизмат мажбуриятларига садоқатли, замон талабларига жавоб берадиган малакали кадрлар жуда кўп. Азалдан доно халқимиз бағрикенг, ҳалол, пок, виждонли, меҳр-оқибатли, эл-юртнинг ташвиши билан яшайдиган ходимларни эъзозлаб келган.

Ҳуқуқбузарликлар ўз-ўзидан содир этилмайди. Асосий масала ҳуқуқбузарликларнинг оқибатлари билан курашиш эмас, балки барвақт олдини олиш, содир этишга имкон берган сабаб ва шарт-шароитларни ўз вақтида бартараф этишдан иборатдир. Бунда фақат жазо қўллаш таҳдиди билан эмас, аввало, аҳоли онгига жиноятга қўл урмаслик, бировнинг ҳаққига хиёнат қилмаслик, Ватанга садоқатли бўлиш, атрофдаги инсонларга юксак ҳурматда бўлиш каби фазилатларни сингдириш лозимлиги, бунда оммавий ахборот воситалари, радио-телевидение, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идоралар матбуот хизматлари янада фаоллик кўрсатиши зарур.

Ҳуқуқбузарликлар профилактикасида хизмат интизоми ва қонунчиликни кучайтириш, соҳага адашиб кириб қолган, масъулиятни тўла англамасдан, фуқароларнинг ҳақли эътирозларига сабабчи бўлаётган ходимлардан тозалаш масаласи доимо долзарб вазифадир. Ҳақиқий раҳбар, ҳақиқий етакчи одамларнинг бардошини синаш учун эмас, балки уларга муносиб шарт-шароит

яратиб бериш, оғирини енгил қилиш учун раҳбар этиб тайинланади. Барча бўғиндаги ҳарбий хизматчилар ўзининг одобахлоқи ва маданияти билан ҳаммага ўрнак ва намуна бўлиши зарур.

Президентимиз ташаббуси билан ҳар ҳафтанинг пайшанба куни мамлакатимизда ҳуқуқбузарлик ва жиноятчиликнинг олдини олиш профилактика куни сифатида белгилангани болаларни ҳуқуқий ва ижтимоий ҳимоя қилишни кучайтириш, ўсмирлар орасида ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш тизимини мустаҳкамлаш, ота-оналар ҳамда васийлик органларининг масъулиятини ошириш борасидаги ҳамкорликни йўлга қўйишда муҳим йўналиш бўлди.

Ҳарбий хизматчиларда маънавий, ахлоқий, ҳуқуқий, эстетик, жисмоний, жиҳатларни янада юксалтириш, уларда соғлом турмуш тарзини шакллантиришга кўмаклашиш, уларнинг спорт ва жисмоний тарбия билан шуғулланиши учун барча шароитни яратиб бериш, бўш вақтларидан унумли фойдаланиши учун кутубхоналар ташкил этиш борасида турли жамоат ва давлат ташкилотлари вакиллари, маҳаллалар фаоллари билан ҳамкорликда самарали иш олиб бориш лозим. Ҳар томонлама билимли, юксак маънавиятли ҳарбийлар яқин ва узоқ истиқболда мамлакат ҳамда халқимиз ҳаётининг тинчлиги, мустаҳкамлиги ва ривожланиши учун бор куч-ғайрат ҳамда салоҳиятини аямайди.

Шунингдек, улар орасида хизматдошларига шахсий намуна бўлаётган, ҳуқуқбузарлик ва жиноятларни барвақт олдини олиш, фуқаролар ҳафсизлигини таъминлаш ва ички рейтинг баҳолаш тизимида юқори кўрсаткичларга эришган ходим ва раҳбарлар рағбатлантириб борилиши уларнинг ҳам моддий жиҳатдан, ҳам руҳан юксалишига замин бўлади. Ҳарбий хизматчиларнинг оиласи билан ишлаш тизимини кучайтириш ҳам уларнинг иш унуми ривожига хизмат қилади. Негаки, оиласида тинчлик, хотиржамлик бўлган инсоннинг фаолиятида ҳам ривожланиш бўлиши ўз исботини топган.

Махфират ЗИКИРОВА,
Республика Маънавият
ва маърифат маркази
ҳарбий-ватанпарварлик
бўлими бошлиғи

Юртимизда фуқароларнинг тинчлиги ва мамлакатда қонун устуворлигини таъминлаш, ҳар қандай ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш учун маънавий мезонларга асосланган ҳолда иш юритиш, салбий иллатларга қарши курашишда мустаҳкам иродали авлодларни тарбиялаш, ватанпарварлик, фидойилик, садоқат ва ҳалоллик фазилатларини чуқур сингдиришга қаратилган тадбирлар йўлга қўйиб келинмоқда.

Бу борада ҳарбийлар, умуман олганда, Қуролли Кучлар тизими ходимлари елкасига улкан масъулият юкланади.

Юртимизда аҳолининг тинч-осойишта ҳаёт кечиришини таъминлаш, ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш, жиноятчиликка қарши курашиш, шунингдек, бошқа ҳаётини муҳим масалаларни ҳал этиш бўйича кенг қўламли ҳаракатлар олиб борилаётгани, янги тизим яратилгани ижобий натижалар бермоқда.

Шу билан бирга, барча саъй-ҳаракатларга қарамасдан, ҳуқуқбузарликлар профилактикаси бўйича камчиликлар ҳали кўплиги, уларни бартараф этиш ва соҳадаги аҳволни ўнглаш, давлатимиз раҳбари томонидан берилган топшириқларнинг қатъий ижросини таъминлашда давлат идоралари, маҳалла фаол-

Эрта тонг майин шабада эсмоқда. Онажоним иссиқ тандирга чиройли, мазали патирлар ёпмоқда. Чунки бугун бизнинг уйга меҳмонлар келади. Эшик қўнғироғи чалинди. Ҳаммамиз югуриб кўчага чиқдик, онажонимнинг ўртоқлари меҳмонга келди. Машина рулида ҳарбий либос кийган, қадди-басти баланд йигит дарров машинадан тушиб, онажоним билан кўришиб кетди. «Равшанжон болам, либосларинг бунча ярашибди!» деб унга қараб кўзлари тўймасди. Қарасам, укам Анваржон ҳам ундан кўзини узмай, ҳавас билан олдига борди.

Укам меҳмонга қараб, «Ака, бунча чиройли бу ҳарбий либосингиз», деб унинг елкасидаги юлдузларни ушлаб кўрди. Онажоним «Равшанжон, Худо тақдир қилса, ўғлим Анваржон сенга ўхшаб ҳарбий бўлади», деди ҳавас билан. Укам ҳам онажонимга қараб: «Онажон, мен ҳам Равшан акадай ҳарбий бўламан, Ватанимга хизмат қиламан, сизни албатта, хожи она қиламан!» деб ҳамманинг олдида ваъда берди. Биз бундай сўзларни укам Анвардан эшитиб, лол қолдик, чунки у табиатан камгап бола эди, эндигина 4-синфда ўқирди.

Орадан вақтлар ўтди, укам ўқишга шундай берилдики, ўзига ўзи «Мен, албатта, ҳарбий бўламан!» деган сўзларни такрор-такрор айтди. Телевизорда ҳарбийлар чиқса, улар ҳақида кўрсатувлар бўлса, мароқ билан томоша қиларди. Анвар 1999 йили Бухоро вилоятининг Шофиркон туманидаги 2-умумтаълим мактабини аъло баҳоларга, намунали хулқ

ОРЗУЛАРИ АРМОН БЎЛГАН УКАГИНАМ

(укам подполковник Анвар Сатторов хотирасига бағишладим)

билан тугатди. Онам Дилором Эргашова ва отам Мансур Саторовнинг дуоларини олиб, Тошкентга – ҳарбий билим юртига ҳужжат топширди. Унинг орзуси ушалди, Тошкент олий умумқўшин қўмондонлик билим юртига (ҳозирги Қуролли Кучлар академияси) ўқишга кирди. Биз учун энг унутилмас кун бўлди. Айниқса, онажоним «Менинг ўғлим ҳарбий бўлди!» деб дунёларга сиғмасди.

Укам ўқиш мобайнида ўз тенгдошлари орасида тиришқоқлиги билан ажралиб турарди, шу боис устозларининг эътиборига тушди. 2003 йили билим юртини аъло баҳоларга тугатиб, хизмат фаолиятини Нукус, Гулистон, Фарғона, Қўқон, Тошкент шаҳарларида давом эттирди. 2019 йилда «Жасорат» медали билан тақдирлангани ҳаммамизни, айниқса, онажонимни ҳақиқий маънода бахтиёр қилди. Бир сўз билан айтганда, тириклигида ўзига яхши ном билан ҳайкал қўйган инсон эди.

2007 йили укам оилали бўлди. Турмуш ўртоғи билан бирга

3 нафар фарзанднинг ота-онаси бўлишди. Ҳар доим йигитлик бурчини биринчи ўринга қўйди. Шу сабабли ҳафталаб, ойлаб оиласидан йироқда бўларди. Чунки оиласидан кўнгли тўқ, хотиржам эди.

Менинг укам ватанпарвар, Ватан учун жонини берадиган инсон эди. Укагинамнинг орзу-ҳаваслари жуда кўп эди. Афсуски... орзулари армонга айланди. Менга кўнғироқ бўлди. Гўшакни олсам нохуш хабар, «Опажоним, акамни бериб қўйибмиз!» Укам Баҳодирнинг бу сўзлари юрагимга ханжар каби санчилди. Укамнинг дала-ўқув майдонида курсантларга машғулот ўтаётган пайтида юрак хуружи билан вафот этиши, ҳаммамизни саросимага солди. Назаримда унинг хотимаси ҳам ҳаётидек гўзал бўлди. Хизмат вақтида жон бергани учун шаҳидлик мақоми берилган бўлсин, илоҳим.

Шоир айтганидек...

Эсингдами сен туғилган он,
Ҳамма хандон эди,

сен эса гирён,

Шундай яшагинки

кетар чоғингда,

Ҳамма гирён қолсин,

сен эса хандон.

Укажоним ҳаммамизни гирён қолдириб, ўзи эса хандон кетди. Чунки орқасидан яхши ном қолди. Менга бу сатрларни ёзишим осон бўлмади. Орадан 2 йил ўтиб, ўзимда куч топиб, ёзишга аҳд қилдим. Аллоҳим, ҳамма оиласи бошида соғ-омон бўлсин!

Соғинчингдан ўртанади жон,

Изларингни излаш бефойда.

Сен кўнгилда мангу

бир армон,

Жоним укам, қайдасан қайда?!

Опа, дея мени йўқлар ким,

Айрилиқдан ёнди-ку, ичим.

Юзларимни ювар соғинчим,

Жоним укам, қайдасан қайда?!

Гулбаҳор САТТОРОВА,

Шофиркон туманидаги

17-умумтаълим мактаби

ўқитувчиси

✓ O'RAMIZDAGI O'DAMLAR

ЁШЛАРНИНГ ЖОНКУЯР УСТОЗИ

Кичкиналигимдан спортга меҳрим бўлакча эди. Мактабда ўқиб юрган кезларим акам сабаб спортнинг миллий кураш тури билан шуғулланганман. Мактабда жисмоний тарбия фанидан фақат «5» баҳо оладиган энг чаққон ва эпчил қизлардан бири эдим. Ҳар қандай турдаги спорт мусобақалари менинг иштирокимсиз ўтмасди.

Қалбимда ҳарбий касбга қизиқиш ўқувчилик пайтимда уйғонди. Айниқса, бу қизиқиш 2021 йилдан «Мудофаа вазирининг кубоги» учун ўтказила бошланган «Ватанпарварлар» ҳарбий-спорт мусобақасида иштирок этганимда янада кучайди. Мен таҳсил олаётган Кегейли туманидаги 41-мактабнинг «Лочин» жамоаси мактаб, туман ва Қорақалпоғистон Республикаси босқичида фаол қатнашиб, ғолиб бўлди ва финалда иштирок этиш йўлланмасини қўлга киритдик.

Ўшанда жамоамизнинг ҳар бир аъзоси ғалаба учун кучли кураш олиб борди. Устозимиз мактабнинг қақирувга қадар бошланғич тайёргарлик фани ўқитувчиси Илҳом Айтимбетов раҳбарлигида ўтган ҳар бир тайёргарлик машғулоти бесамар кетмади ва биз шоҳсупанинг энг юқори

поғонасидан жой олди. Бу лаҳзаларни ёдга олиш қанчалар ёқимли...

Шимоли-ғарбий ҳарбий округ қўшинлари қўмондонининг таклифига биноан, жамоамиз билан Нукус гарнизони ҳарбий қисмларидан бирида мусобақанинг финал босқичига қизғин тайёргарлик кўрдик. Бизга бириктирилган ҳарбий хизматчилар акамиздек яқин бўлиб, ғамхўрлик қилишди, руҳий далда бериб, шиддатли беллашувларга қаттиқ тайёрлади. Чамаси икки ҳафта ҳарбийлар ётоқхонасида яшаб, аскарлар ошхонасида овқатландик. Эрталабки бадантарбия машқларидан тортиб, то кечга томон ҳар бир дақиқамиз қатъий режа асосида ўтди.

Ва ниҳоят биз кутган кун келди. Республиканинг барча ҳудудларидан энг кучли йигит ва қизларни жамлаган 14 та жамоа «Чирчиқ» полигонига саф тортди. «Мудофаа вазирининг кубоги» учун шиддатли баҳслар бошланди.

Жисмоний ва интеллектуал салоҳиятимиз синовдан ўтган мусобақанинг якуний натижаларига кўра, Қорақалпоғистон Республикаси шаънини ҳимоя қилган ёшлар,

ҳа, ўша «Лочин» жамоаси мутлақ ғолиб, чемпион деб эълон қилинди ва мудофаа вазири қўлидан кубокни қабул қилиб олди. Чексиз қувонч, ғолиблик нашидаси, ҳаяжонли онлар ҳалигача ёрқин таассуротлар билан кўз олдимда гавдаланади. Жамоамиз билан жудаям мағрур эдик.

Мен нима учун бу хотираларни ёдга оляпман? Негаки, ўшанда улкан ғалабага эришиш жамоамиз учун осон бўлгани йўқ эди. Тинимсиз ҳаракат ва албатта, мактабимизнинг қақирувга қадар бошланғич тайёргарлик фани ўқитувчиси Илҳом Айтимбетовнинг самарали меҳнати туфайлигина бизлар муваффақият қозондик. Ўқитувчимизнинг ўз касбига бўлган меҳри, муҳаббати бизларни масъулиятли ва интизомли бўлишга ўргатди. Халқимизда «Устоз отангдек улуг», деган нақл бор. Бунинг замирида пурмаъно бир ҳикмат борки, ҳар бир ўқувчи англамоғи керак. Ота дунёга келишимизга сабабчи бир зот бўлса, устоз бизни юксакларга олиб чиқадиган улуг бир инсондир. Мен устозим – «Халқ таълими аълочиси» Илҳом Айтимбетов сиймосида шундай улуг инсонни кўраман.

Кегейли туманида туғилиб ўсган, Илҳом Айтимбетовнинг мактабдаги фаолиятига ҳали кўп бўлганича йўқ. Ёши ҳам ундай катта эмас. Шундай бўлса-да, шу кунгача қилган меҳнати самарали ва улкан ютуқларга бой десам, адашмайман. «Ватанпарвар», «Темурбеклар», «Ёш қўтқарувчилар», «Ёш гвардиячилар», «Шунқорлар» ҳарбий-спорт мусобақаларига ўқувчиларни юқори даражада тайёрлаб, фахрли натижалар билан мактаб ва Қорақалпоғистон Республикаси шаънини муносиб ҳимоя қилиб келмоқда.

Устозимиз биз ёшларга ҳамиша «Фақат олға интилинг, ортага йўл йўқ, ҳар доим биринчи бўлинг, сизлар энг кучлисиз!» дея мақсадлар сари олға интилишимиз учун мотивация бериб келган. Устозимнинг ютуқлари замирида ҳам ана шу ҳаётий ҳақиқатга интилишни ҳис этиш мумкин.

Устоз, берган тарбиянгиз, ўргатган ўғит ва насиҳатларингиз учун миннатдорлигимни қабул этинг!

Сабира ЖОЛДАСБАЕВА,

Бердақ номидаги

Қорақалпоқ давлат

университетининг

II босқич талабаси

ЭЗГУ МАҚСАД САРИ

Нукус гарнизони сафарбарлик чақируви резерви батальони бугун энг замонавий ва қулай шарт-шароитларга эга бўлган ҳарбий қисмлардан бири саналади. Бу масканда йиғин иштирокчилари илк ҳарбий кўникмаларга эга бўлади. Қувонарлиси шундаки, айни кунларда ушбу ҳарбий қисмда бир ойлик йиғинда иштирок этаётган қорақалпоғистонлик азаматлар орасида тенгдошларига ҳар жиҳатдан ибрат бўладиган фаол ёшлар бор.

Йиғин иштирокчиси Маҳмуд АЛЛАЯРОВ:

– Бердақ номидаги Қорақалпоқ давлат университети ўзбек тили филологияси йўналишини тамомлаганман. Ҳарбий хизматга келиб, йигитлик вазифамни ўтаётганимдан хурсандман. Бу даргоҳда ўтаётган ҳар бир куним таассуротларга бой бўлмоқда. Яна бир муҳим гап: қалбимда ҳарбий касбга ҳавас уйғонди. Шунинг учун ҳарбий хизматдан сўнг мен ҳам Ватан ҳимоячилари билан бир сафда хизмат қилиш истагидаман.

Йиғин иштирокчиси Қидирнияз БОБОНИЯЗОВ:

– Актёрман. Шу кунгача театрда эгнимга ҳарбий либос киярдим-у, ҳарбий хизматчи образида томошабинлар қаршисида намоён бўлардим. Лекин ҳақиқий ҳарбий ҳаёт билан саҳнадаги ролимнинг ўртасида фарқ катта экан. Буни энди англадим ва бундан хурсанд бўлдим. Ҳарбийлар фаолиятида интизом ва масъулият кучли экан. Эрта тонгдан уйғониш, сафда юриш, машғулотлар – буларнинг барчаси инсонни чиниқтиради, тоблайди.

Йиғин иштирокчиси Қанат ПИРЖАНОВ:

– Кўп йилдан бери спортнинг бокс тури билан шуғулланаман. Ўзбекистон ва Қорақалпоғистон

Республикаси чемпионатларида иштирок этиб, фахрли ўринларни қўлга киритганман. Спортга қизиқишим йиғин давомида ҳам қўл келмоқда. Чунки жисмоний тайёргарлик машғулотларида юқори кўрсаткичларга эришяпман.

Йигит кишига қирқ ҳунар ҳам оз, деганларидай, ошпазлик санъатини ҳам ўзлаштирганман. Қорақалпоқ, ўзбек, Европа ва турк ошхонасининг барча таомларини тайёрлаш қўлимдан келади. Мўйноқда яратилаётган кенг имкониятлардан унумли фойдаланган ҳолда яқин вақт ичида туманимизда сайёҳлар учун Европа, қорақалпоқ ва ўзбек миллий таомларидан иборат кафе ва меҳмонхона фаолиятини йўлга қўйиш ниятидан. Мақсадлар кўп, уларга эришиш учун астойдил меҳнат қилишдан толмайман.

Йиғин иштирокчиси Жасурбек ИСМОИЛОВ:

– Болалигимдан спортнинг миллий кураш тури билан шуғулланаман. Ўзбекистон ва Қорақалпоғистон курашчилари ўртасида бўлиб ўтган мусобақаларда қатнашиб, чемпион бўлганман. Орзуларга эришиш учун инсон ҳаракатдан тўхтамаслиги керак, дейишади. Ҳаракат ортидан эришаётган ютуқларим бисёр. Ҳозир энг олий мақсадим, бир ойлик йиғинни муваффақиятли ўташ. Бунинг учун ҳарбий қисмда етарлича шарт-шароит яратилгани менга жуда манзур бўлди. Бўш вақтларимда китоб ўқиш имконияти борлигидан ҳам хурсандман. Дўстларим сафи янада кенгайди.

Йиғин иштирокчиси Иса ПЕРДЕБАЕВ:

– Эгнимга ҳарбий либос кийганимдан бери ўзимни бошқа бир инсон сифатида ҳис қиляпман. Мен ҳам спортчиман, яқка кураш билан шуғулланаман. Келажакдаги мақсадим – ҳарбий спортчилар сафида Ўзбекистон байроғини дунё аренасига олиб чиқиш. Фурсатдан фойдаланиб, илк ҳарбий билимларни бераётган ҳарбий хизматчи устозларимга чексиз миннатдорлик билдираман. Бир ойлик ҳарбий хизмат шунчаки вақт ўтказиш дегани эмас. Балки ҳарбийлик истагини билдирган ёшлар учун ҳақиқий ҳаёт мактаби саналади.

Йиғин иштирокчиси Бахтияр БЕРДИМУРАТОВ:

– Бердақ номидаги Қорақалпоқ давлат университети ўқитувчисиман. Ўтаётган кунлардан ҳақиқий ҳаёт сабоқларини оляпман. Келгусида босма ва электрон нашрларга Қуролли Кучларимизда олиб борилаётган ислохотлар ҳақида инглиз тилида мақолалар тайёрлашни режалаштирдим. Чунки фахр ва ифтихор билан айта оламан: бугун юртимизда энг замонавий ва қудратли армия барпо этилган. Унинг сафларида хизмат қилишни истаган ёшлар сони кундан кунга ортиб бормоқда. Юртимиз тинчлиги ва осойишталигини таъминлаб, мудофаамизни ҳимоя қилаётган забардаст ўғлонлар билан оз муддат бўлса-да, бир сафда эканимдан ғурурланяпман.

Шоҳиста АБДУРАҲМОНОВА,
Шимоли-ғарбий ҳарбий округ матбуот хизмати

ШОҲСУПА

(хабарлар)

ТАЭКВОНДО

Таркибидан Мудофаа вазирлиги Олий спорт натижаларини ривожлантириш маркази (MVSM) вакиллари ҳам ўрин олган таэквондо WT бўйича

Ўзбекистон терма жамоасининг Туркиядаги йиғини якунланди. Бир ойдан ошқ давом этган ушбу машғулотлар 29 май–6 июнь кунлари Озарбайжонда ўтказиладиган XXVI жаҳон чемпионатида тайёргарлик вазифасини ўтаб берди. Эслатиб ўтамиз, 2022 йили Мексика мезбонлик қилган XXV жаҳон чемпионатида Ўзбекистон терма жамоаси тарихий муваффақиятга эришган, қўлга киритилган биттадан олтин ва кумуш, 2 та бронза медалининг 3 тасига MVSM вакиллари сазовор бўлганди.

ТОШ КЎТАРИШ

Қирғизистон пойтахти Бишкек шаҳрида баҳодирлар ўйинлари ва тош кўтариш бўйича Осиё чемпионати бўлиб ўтди. Ўзбекистон терма жамоасининг 13 ёшли аъзоси Шоҳсанам Мирфозилова 53 кг вазн тоифаси бўйича баҳсларда нафақат чемпионлик шоҳсупасига кўтарилди, балки Осиё рекордини янгилади. У 10 дақиқа ичида 16 кг тошни 137 маротаба кўтаришга муваффақ бўлди. Ўзбекистон терма жамоаси

Осиё чемпионатида 4 та олтин, 5 та кумуш, 4 та бронза медалига эришиб, умумжамоа ҳисобида 3-ўринни эгаллади.

ВЕЛОСПОРТ

Эронда велопойга бўйича кўп кунлик «Tour of Magand» халқаро мусобақаси ўтказилди. Тўрт босқичда ўтган баҳсларнинг учтасида Ўзбекистон ёшлар терма жамоаси аъзоси Никита Светков ғолибликни тантана

қилган бўлса, Диёр Тоҳиров кумуш медални қўлга киритди. Турнирнинг тўртинчи босқичидаги жамоавий баҳсларда юртимиз терма жамоаси аъзолари кучли ўнликдан жой олди.

ТРИАТЛОН

Мисрда триатлон бўйича ёшлар ўртасида «Africa Triathlon

Junior Cup» мусобақаси бўлиб ўтди. Спортчилар 750 метрга сузиш, 20 км.га велопойга ва 5 км.га югуриш бўйича беллашишди. Мусобақада иштирок этган Ўзбекистон терма жамоаси аъзоси Султон Алиев ушбу масофаларни 1 соат, 5 дақиқа, 56 сонияда босиб ўтди ва кумуш медалга сазовор бўлди.

ФУТБОЛ

Аргентина футбол майдонларида 20 ёшгача бўлганлар ўртасидаги жаҳон чемпионати бўлиб ўтмоқда. Осиё чемпиони сифатида «А» гуруҳида баҳсларни бошлаган Ўзбекистон

U-20 терма жамоаси дастлабки учрашувни олти карра жаҳон чемпионлигига эришган Аргентина ёшларига қарши ўтказди. Деярли тенг кураш остида кечган баҳс 2:1 ҳисобида мезбонлар ғалабаси билан якунланди. Янги Зеландияга қарши иккинчи ўйинда Равшан Ҳайдаров шогирдлари майдонда тўлиқ устунликка эришди, бироқ учрашувда дуранг қайд этилди – 2:2. Ёшларимиз гуруҳдаги сўнгги ўйинни Янги Зеландиядан 0:1, Аргентинадан 0:3 ҳисобида мағлуб бўлган Гватемала жамоасига қарши ўтказди. Ушбу учрашувдаги ҳар қандай ғалаба Ўзбекистон U-20 терма жамоасининг гуруҳдан плей-оффга чиқишини таъминлаши мумкин.

РЕЙТИНГДА
ЮКСАЛИШ

Эркаклар

-60 кг:

1. Ли Харим (Жанубий Корея) – 2 310 очко
6. Дилшодбек Баратов (MVSM) – 1 644

-66 кг:

1. Хифуми Абэ (Япония) – 2 500 очко
17. Мухриддин Тиловов (MVSM) – 1 034
22. Сардор Нуриллаев – 879

-73 кг:

1. Нилс Штамп (Швейцария) – 2 470 очко
6. Муроджон Йўлдошев (MVSM) – 1 870
8. Обидхон Нўъмонов – 1 714
11. Шаҳрам Аҳадов – 1 460

-81 кг:

1. Тато Григалашвили (Грузия) – 3 575 очко
26. Шарофиддин Болтабоев – 664 (қитъавий квота)

-90 кг:

1. Лука Майсурадзе (Грузия) – 2 800
3. Давлат Бобонов (MVSM) – 2 174 очко

-100 кг:

1. Илия Суламанидзе (Грузия) – 2 715 очко
9. Музаффарбек Тўрабоев (MVSM) – 1 289

+100 кг:

1. Алишер Юсупов – 2 310 очко
10. Шоҳруҳ Бахтиёров (MVSM) – 1 210

Аёллар

-48 кг:

1. Нацуми Цунода (Япония) – 2 500 очко
26. Ҳалимажон Қурбонова – 620

-52 кг:

1. Дистрия Красничи (Косово) – 2 855 очко
3. Диёра Келдиёрова (MVSM) – 2 784
13. Сита Қадамбоева – 836

-70 кг:

1. Саки Низое (Япония) – 3 450 очко
20. Гулноза Матниязова (MVSM) – 875

Эслатма:

– Бу Олимпиада рейтингининг бугунги ҳолати. Тизим 2024 йил 23 июнь кuni ёпилади;

– Жадвалда рейтинг етакчиси, лицензион ҳудуддан жой олган ёки қитъавий квотага эга дзюдочиларимиз келтирилган;

– Бир вазнда икки ёки ундан кўп спортчи лицензион ҳудуддан жой олса, Олимпиада иштирокчиси мураббийлар штаби қарорига кўра танланади.

Дзюдо бўйича Ўзбекистон терма жамоаси Қатарда ўтган жаҳон чемпионатидан сўнг яна машғулотларга қайтди. Пойтахтимиздаги дзюдо марказида олиб борилаётган йиғин 2–4 июнь кунлари Тожикистоннинг Душанбе шаҳрида ўтадиган Гран-при турнирига тайёргарлик вазифасини ўтаб беради. Дунё биринчилигини ўтказиб юборган «Токио – 2020» Олимпиадаси ғолиби Давлат Бобонов ҳам машғулотларга киришди.

Дзюдо бўйича Ўзбекистон терма жамоаси Қатар пойтахтида ўтган жаҳон чемпионатидан сўнг яна машғулотларга қайтди ва навбатдаги Гран-при турнирига тайёргарликни бошлаб юборди. Халқаро дзюдо федерацияси (IJF) эса спортчиларнинг янгиланган рейтингини эълон қилди. Ўзбекистон терма жамоасининг 15 нафар, жумладан Мудофаа вазирлиги Олий спорт натижаларини ривожлантириш марказининг 8 нафар вакили рейтингда «Париж – 2024» ёзги Олимпия ўйинларининг лицензион ҳудудидан жой олган.

Қатар пойтахти Доха шаҳрида ўтказилган дзюдо бўйича жаҳон чемпионатида спортчилар ғолиблик билан бирга «Париж – 2024» ёзги Олимпия ўйинлари йўлидаги муҳим рейтинг очколари учун ҳам баҳс олиб боришди. Дзюдочиларимиз олтин медални қўлга киритмаган бўлса-да, дунё биринчилигида яхши қатнашди ва бу IJFнинг янгиланган рейтингда ҳам ўз аксини топди. Хусусан, энг оғир (+100 кг) вазнда дунё зўрлари билан беллашиб, бронза медалга мушарраф бўлган терма жамоамиз аъзоси Алишер Юсупов IJF рейтингда пешқадамга айланди. У 31 март–2 апрель кунлари Туркиянинг Анталья шаҳрида ўтказилган «Катта Дубулға» турниридан сўнг эълон қилинган аввалги рейтингда 1 810 очко билан 3-ўринни эгаллаб турганди, янгиланган рейтингда Алишернинг ҳисобида 2 310 очко мавжуд. Шу пайтгача -90 кг вазн тоифасида IJF рейтингда пешқадамлик қилган, аммо жароҳати боис бу галги дунё биринчилигида қатнашмаган MVSM вакили Давлат Бобонов, аксинча, 3-ўринга тушди. Жаҳон чемпионатининг кумуш медалига сазовор бўлган MVSM аъзоси Дилшодбек Баратов (-60 кг) эса очколарини 944 тадан 1 644 тага бойитиб, IJF рейтингда 15-ўриндан 6-поғонага кўтарилди. Қатарда бронза медалини қўлга киритган армиямиз полвони Муроджон Йўлдошев (-73 кг) ҳам рейтингда 4 поғона юқорилади. MVSM вакили Диёра Келдиёрова (-52 кг) гарчи очколарини 540 тага бойитган бўлса-да, рейтингдаги 3-ўрнида қолди.

Жаҳон чемпионатида муайян бир ғалабага эришган, хусусан чорак ҳамда ярим финалгача муваффақиятли беллашган бошқа спортчиларимиз ҳам очколарини бойитиб, рейтингда юксалишди ёхуд «Париж – 2024» ёзги Олимпия ўйинларининг лицензион ҳудудидан жой олган ўринларини янада мустаҳкамлаб олишди. Айни пайтда умумий ҳисобда 15 нафар дзюдочимиз IJF рейтингда Олимпиадага йўлланма берувчи поғоналарни эгаллаб турибди. Ўзбекистон эркаклар терма жамоаси аъзолари олимпия тизимида тўлиқ таркибда эътироф этилган бўлса, аёллар терма жамоасининг 4 нафар аъзоси «Париж – 2024»га йўлланма берувчи тизимда қайд этилган.

«САРҲАД ЛОЧИНЛАРИ»

МУСОБАҚА ҒОЛИБИ!

Мамлакатимизнинг чегара олди ҳудудларида жойлашган умумтаълим мактабларида таҳсил олаётган ўқувчиларни Ватанга муҳаббат, ҳарбий бурчга садоқат руҳида тарбиялаш, уларни чегара хизматига қизиқтириш ва босқичма-босқич тайёрлаб бориш мақсадида, Давлат хавфсизлик хизмати Чегара қўшинлари, Мактабгача ва мактаб таълими вазирлиги, Ёшлар сиёсати ва спорт вазирлиги ҳузуридаги Ёшлар ишлари агентлиги, Ўзбекистон ёшлар иттифоқи марказий кенгаши, Ўзбекистон давлат муассасалари ва жамоат хизмати ходимлари Касаба уюшмаси Республика кенгаши, шунингдек, бошқа қатор ҳамкор вазирлик ва идоралар билан биргаликда ҳар йили анъанавий тарзда «Ёш чегарачилар» ҳарбий-ватанпарварлик мусобақаси ўтказиб келинмоқда.

Уч босқичда ўтказилаётган мазкур мусобақада жорий йил дастлабки туман (шаҳар) босқичида 451 та жамоада 4 510 нафар ўқувчи, вилоят босқичида жами 83 та жамоа таркибида 830 нафар ўқувчи иштирок этган бўлса, республика босқичида Қорақалпоғистон Республикаси, Тошкент шаҳри ва вилоятлардан ташриф буюрган 13 та жамоа таркибида 104 нафар ўғил бола ва 26 нафар қиздан иборат жами 130 нафар ўқувчи уч кун давомида бор куч-ғайратлари, билим ва салоҳиятларини намойён этган ҳолда ўзаро беллашдилар.

Академик М. Мирзаев номидаги илмий тадқиқот институти дала майдонида ўтказилган мусобақанинг дастлабки кунидида иштирокчилар учун пойтахтимизнинг диққатга сазовор жойлари, ўтмиш ва бугунни боғлаб турувчи Темурийлар тарихи давлат музейи ҳамда «Ғалаба боғи» ёдгорлик мажмуасига саёҳат ташкил этилди.

Финал босқичининг очилиш маросими тантанали тарзда бошланиб, унда ДХХ Чегара қўшинлари раҳбарияти, ҳамкор ташкилотлар ва кенг жамоатчилик вакиллари иштирок этди. Унда сўз олганлар бугун республикамиз бўйлаб чегара олди ҳудудларида жойлашган умумтаълим мактабларида ташкил этилган «Ёш чегарачилар» клубларида 9 минг нафардан ортиқ ўқувчи-ёш билан турли маънавий-маърифий ва ҳарбийлаштирилган спорт мусобақалари мунтазам равишда ўтказиб келинаётганини алоҳида таъкидладилар.

Шундан сўнг мусобақага старт берилди. Қатнашчиларнинг шартларга тайёргарлик даражаси ҳакам-

лар ҳайъати томонидан одиллик билан баҳолаб борилди.

Иштирокчилар сафда шахдам қадамлар ҳамда қўшиқ айтиб ўтиш, махсус ҳарбий либослар, альбом, вимпел ва Калашников автомат макети кўриги, билимлар синови, АКМ автомати нотўлиқ қисмларга ажратиш ва йиғиш, 100 ва 1 000 метрга югуриш, турникда тортилиш, азимут бўйича ҳаракатланиш, граната улоқтириш, зарарланган ҳудуддан ўтиш, тўсиқлар йўлагидан ўтиш, тиббий ёрдам кўрсатиш, ўқ-дориларни ташиш ва компьютерли отиш тренажерида ўқ отиш шартларини зўр маҳорат ва шижоат билан бажардилар.

Шунингдек, мусобақалар давомида ёшлар учун маданий хордиқ чиқариш тадбирлари ҳам ташкил этилиб, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист, таниқли актёр Фарҳод Абдуллаев ҳамда «Ватан остонаси» фильми режиссёри, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими Ҳилол Насимов билан суҳбат уюштирилди.

Ғолибларни тақдирлаш маросими тантанали тарзда ташкил этилиб, унда сўз олганлар мусобақа иштирокчиларини яқуний натижалар билан самимий қутлаб, уларга бугунгидек шижоат ва ғайрат ҳамиша ҳамроҳ бўлишини тиладилар.

Шундан сўнг ҳаяжонли дақиқаларга навбат етиб, барча жамоалар мусобақадаги фаол иштироки учун ташкилотчилар томонидан қимматбаҳо совғалар билан тақдирланди. Шартларни бажариш давомида юқори натижаларни кўрсатган ўғил-қизлар номинациялар бўйича яқка тартибда рағ-

батлантирилганидан сўнг фахрли ўринларни эгаллаган жамоаларни тақдирлаш маросими бўлиб ўтди.

Қизғин ва мurosасиз баҳслар якунига кўра, Наманган вилоятининг Янгиқўрғон тумани 10-умумтаълим мактабининг «Фидокор» жамоаси 3-ўринни эгаллаган бўлса, Қашқадарё вилоятининг Нишон тумани 4-умумтаълим мактабининг «Амир Темур издошлари» жамоаси 2-ўринга сазовор бўлди.

«Ёш чегарачилар» ҳарбий-ватанпарварлик мусобақасининг финал босқичи мутлақ ғолиблиги Андижон

вилоятининг Пахтабод тумани 31-умумтаълим мактабининг «Сарҳад лочинлари» жамоасига насиб этди.

Ғолиблар мусобақа ташкилотчилари томонидан махсус диплом, кубок, медаль ва қимматбаҳо совғалар билан тақдирланди.

Ёшларга ҳар жиҳатдан кўмак бериб, мадад бўлган, уларни қўллаб-қувватлаб, юқори натижалар сари руҳлантириб турган меҳрибон ва фидойи устозларга ҳам алоҳида ташаккур билдирилиб, эсдалик совғалар улашилди.

ДХХ Чегара қўшинлари ашула ва рақс ансамбли хонандалари томонидан ватанпарварлик, юртга садоқат ва меҳр оқибат туйғуларини тараннум этувчи куй-қўшиқлар янграган концерт дастури тadbирга янада кўтаринки кайфият бағишлади.

Беллашувлар давомида Ватанимизнинг турли гўшалари, энг олис чегара олди ҳудудларидан ташриф буюрган ёшлар бир-бирлари билан дўстлашиб, тажриба алмашдилар, кўплаб истеъдодли ўғил-қизлар кашф этилди.

Майор Фарида БОБОЖОНОВА
ДХХ Чегара қўшинлари

Меливой туғма ногирон. Ота-онаси туғилганидан бошлаб қаратиб-кўрсатишига қарамай, оёқ-қўли яхши ишламайди, ўзини уddалашга, ҳатто овқатини ейишга қийналади. Гапиришга ҳаракат қилса-да, сўзига тушуниш қийин. Болақай вояга етган сари тенгқурларига қўшилишга интилар, улар билан мактабга боришни истарди. Унинг илм олишига ўқитувчилар қаршилиқ қилмаса-да, Меливой синф хонасига кирмас, деразадан маълум фурсат термилиб, ортига қайтиш билан кифояланарди. Чунки уни масҳара қилгучи болалар керагича топиларди.

Ота-онаси Меливойни катта шаҳардаги ногирон болалар интернатига беришни негадир истамасди. Чекка қишлоқнинг содда одамлари боласини кимлардир хўрлашидан чўчида, кўз олдидан кўриб қолган афзал билишди. Айниқса, онаизори Манзират опа вояга етаётган ўғлига бошқа ўғил-қизларига нисбатан кўпроқ меҳр кўрсатар, барча инжиқликларини кўтарарди. Балки, бу онанинг оиладаги кемтик фарзанди олдида ўзини гуноҳдор ҳис қилишидан далолатдир.

Меливой улғайгани сари уйда ўтиришни хоҳламас, эрта тонгдан ногирон қўлини кўксига босганча, оёғини судраб, ташқарига шошиларди. Ўн еттига тўлган йигитча ҳеч қандай чекловни қабул қилмас, кўчага чиқиш учун тўс-тўполон кўтарарди. Гоҳида, Манзират опа нонушта қилмай чиқиш кетган хаста жигарбандини қишлоқ кўчаларида излаб юрарди. Меливой маҳалла болалари қаерда, қандай ўйин ўйнаса, қийналиб бўлса ҳам, ўша ерга етиб борарди. Айниқса, уларнинг футбол ўйинини қийқириб, завқ билан томоша қиларди. Мана шундай ўйинлардан бирида унинг оёғи тагига копток келиб тушди.

– Ҳой, Меливой, тўпни қайтарвор! – болалардан бири буюрди унга.

мас. Эрталаб нонуштадан кейин ташқарида узоғи билан бирор соат ўтирса бўлади. Ўзим тез-тез хабар олиб тураман.

– Яхши, барибир билганингдан қолмайсан. Унда Холмат устанинг олдига кирай-чи, каттароқ ўриндик ясаб берармикан...

Онанинг режаси яхши иш берди. Йигитча ғиз-ғиз ўтаётган машиналарни томоша қилар, ўтган-кетганларнинг саломлашиб, ҳол-аҳвол сўраши унинг кайфиятини кўтарарди. Ўтгучилар орасида ҳовлилари яқинидаги боғчада ишлайдиган Насима Меливойнинг эътиборини торта бошлади. Оқ-сарикдан келган, битта қилиб ўрилган сочи қоматига ярашган, чарос кўзли қизгина Меливой билан қулиб, сўрашиб ўтарди. Қизнинг беғубор нигоҳи, самимий салом-алиги йигитчанинг қалбида ишқ аталмиш қадим савдонинг куртак отишига замин яратди. Аста-секин муҳаббат оташи кўксини эгаллаган йигитча қўшни маҳаллалик қизнинг ишга келиши ва қайтишини интизорлик билан кутишга одатланди. Меливой эрталаб барвақт нонушта қилиб оларди-да, кўчага олиб чиқишларини илтимос қиларди. Кечга томон ҳам шу ҳолат такрорланарди.

ДЕВОНА ОШИҚ

– Мааа, ҳооз... – тўпни тегишга ҳаракат қилди у.

– Ҳа, Меливой, қани, тўпни қайтар... – болалар унинг қурби етмаслигини билса-да, қизиқиш билан кузатиб турар, қайта-қайта уни тўп тегишга ундарди.

Меливой тўпга яқинлашиб, оёғини кўтарар-кўтармас, юзтубан ерга йиқилди. Шу фурсатда боласини излаб келган Манзират опа оёғи қаттиқ лат еган, ўрнидан қўзғала олмай инграб ётган жигарпорасини бир амаллаб шифохонага етказди. Шифокорлар йигитчанинг икки жойидан синган оёғини гипс қилиб, уч ой юришни таққилади. Пешонаси ғурра, қўллари шилинган Меливой шундан сўнг уйда қолишга мажбур бўлди. Шундоғам ўсиб-улғайишда тенгқурларидан орқада қолган йигитча ҳаракатсизлик сабаб сўниб борарди. Буни сезган Манзират опа эри билан маслаҳатлашиб, уни ҳар куни дарвозахона олдига олиб чиқишга кўндирди.

– Дадаси, уйимиз катта йўл ёқасида. Дарвозамиз олдидан қанча одам ўтади. Меливой одамларни яхши кўради. Уларни кўриб, кайфияти кўтарилса, ажабмас.

– Ўша одамларинг орасида ўғлимизга тош отадиган беақл болалар ҳам борлигини унутма! Яна лат емасин, дейман-да, хотин.

– Йўғе, маҳалла аҳли Меливойни яхши кўради, кўрдингиз-ку, қанча одам кўргани келди. Болаларининг тош отишига йўл қўй-

Пала-партиш йигитчадаги ўзгариш онани бефарқ қолдирмади. Меливой қийинишга, юз-кўзи ва сочларига эътибор бера бошлаганди. У қизни кўрган заҳоти қимирлаб турадиган бошини, арзимас нарсага катта очиб қуладиган оғзини жиловлашга ҳаракат қилар, бироқ бунинг уddасидан чиқа олмасди. Ҳар гал жилмайиб саломлашиб ўтган қизнинг ортидан маъюс термилиб қоларди...

* * *

«Насиманинг тўйи бўляпти!» кимдир олиб келган тўй хабари Меливойни оғир аҳволга солди. Ногирон йигит девонага айланди-қолди. Ота-онанинг бир дарди икки бўлди. Оёғи бутунлай тузалиб кетмаган йигит юришга ҳаракат қилар, қўлидан келмагач, атрофидаги қўлга илинган нарсани отиб, ўз тилида бақирчақир қиларди.

Осмон йироқ, ер қаттиқ, деганларидек, бир ҳафта емак-ичмакдан юз ўйрган ошиқнинг тўполон феъли лойқа сув каби тинди. Аста-секин ўз ҳолига қайтди. Оёғи тузалиб, юра бошлади. Бу орада қўшни қишлоққа келин бўлган Насима боғчадаги ишига қайтди. Юракдаги муҳаббат ўти сўниб улгурмаган Меливой буни эшитиб, ёш боладек суюниб кетди. Ошиғу девона боғча олдига бориб, қизни кузатадиган одат чиқарди. Насима болаларни боғча ҳовлисидаги ўйингоҳга олиб чиққанида, йигитча ташқаридаги панжарага осилган қўйи унга маҳлиё бўлганча қотиб қоларди...

Бу хабар кўп ўтмай, келинчакнинг эрига етиб борди. Дарғазаб куёв боғчага келганида Меливой ҳар кунгидек панжарага осилиб, Насимага термилиб турарди. Ҳазабга минган куёв бор кучи билан Меливойни панжарадан юлиб олди-ю, ерга улоқтирди...

Жонлантириш бўлимида ўзига келган девона ошиқ «Насима» сўзини биринчи маротаба тўлиқ айтди ва кўзларини юмганча қайта очмади...

КАЛИШ МОЖАРОСИ

– Калишингизни яна алмаштириб келдингизми? – эрининг оёғидаги эски калишни кўриб, фиғони фалакка чикди Мухтора холанинг. – Ўтган ҳафта масжиддан янги калиш ўрнига эски қийиб келгандингиз, бу гал тўйдан. Билмадим, бу нечанчиси? Ўзи эркаклар қаригандан кейин ношуд бўлиб қоларкан-да.

– Ваҳиманинг уясисан, хотин, арзимаган нарсага жаврашингни қара. Ташқаридагилар эшитса, нима дейди? – паст овозда хотинига танбеҳ берди Маткарим ака.

– Арзимаган нарса, дейсизми? – беғам эрининг жавобидан баттар тутатди Мухтора хола. – Тоза калишнинг нархи қанча эканлигини биласизми? Ўзи арзимаган пенсия олмасиз. Бозордан икки ойда учта калиш олиб келдим сизга.

– Нима қилай, ёши катталарни уйнинг тўрига чиқаришди. Маросим тугаб, ташқарига чиққунимча янги калишим ўрнида эскиси турган бўлади. Суриштирганининг фойдаси йўқ. Алмаштирган одам мени кутиб турмайди-ку. Турган тақдирда ҳам ҳамма калиш бир хил, ажратиб бўлмайди. Хуноб бўлаверма, хотин, бир гап бўлар.

– Айтиб қўяй, яқин ўртада сизга калиш олиб беролмайман, – уҳ тортди Мухтора хола. – Шалағи чиққан калиш билан тўй-маъракаларга бормаيمان, десангиз, сиз ҳам оёғингиздаги кимнингдир эски калишини янгисига алмаштириб келинг.

– Қўйсанг-чи, хотин, шу иш менга ярашадими?

– Ярашадими-йўқми, билмадим. Эртага қўшни маҳалладаги Сатторалининг уйида тўй. Сизни эрталабки ошга тайинлаб айтиб кетди. Сиз ҳам бошқалардек пишиқ-пухта бўлиб, оёғингиздагини янгилаб қайтинг.

– Синглим Насибанинг қўшниси Сатторалими?

– Ҳа, Насибахоннинг қўшниси.

– Яхши, шу баҳона синглимни кўриб келаман...

Тўйга борган Маткарим ака, «эртароқ тураман, борадиган жойим бор», деб ичкари хонага кирмади. Маросим охирига етмай, кетишга тараддулданди. Остонага ечилган қатор пойабзаллар орасидан ўзига мос янги калишни топиб кийди-да, айбини тўй аҳли кўриб тургандек, юраги қалтираган қўйи ташқарига шошилди. Синглиси Насибанинг уйига киргунича орқасидан кимдир қувиб келаётгандек, юраги дукиллаб, бўғизда ура бошлади. Нима бўлганда ҳам, хотинининг таъна-дашномларидан қутуладиган бўлди. Ношуд эмаслигини исботлади. «Балки, оёғимдаги кимдир алмаштириб кетган ўзимнинг калишимдир», қилган ножўя ишини хаспўшлаб, кўнглини тинчлантиришга уринди Маткарим ака.

– Бормисиз, акажон, қачондан буён кўргим келади! Битта қишлоқда туриб, кўриша олмаймиз-а, – акасини кўриб хурсанд бўлиб кетди Насиба.

– Шуни айт, қачондан буён келаман, дейман, йўл очилмайди, соғлиғинг яхшими?

– Яхшиман, акажон. Машраб акамни ҳам кўриб турибсизми? Ўтган ҳафта келишганди.

– Ҳа, гоҳида уйга ўтади, гоҳида масжидда, тўй-маъракаларда кўришиб турамиз.

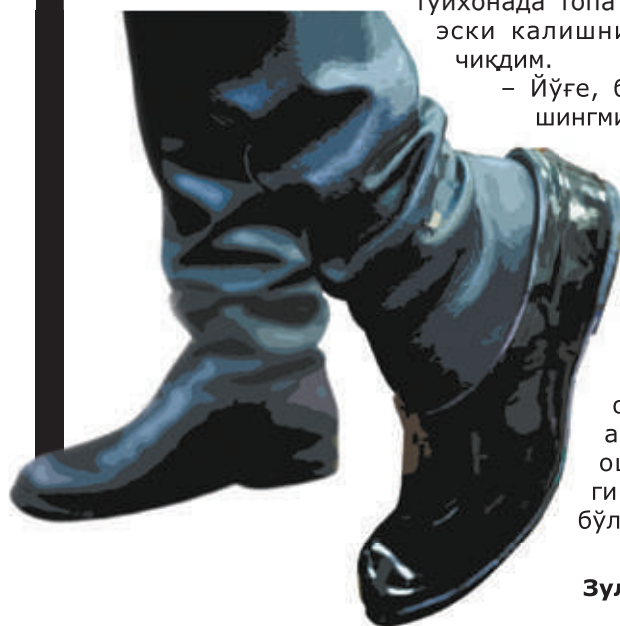
Ака-сингил ҳовлидаги сўрида суҳбатлашиб ўтирган бир паллада дарвозахона томондан Машраб аканинг товуши келди. Жигарлар меҳр ила сўраша кетишди. Салом-аликдан сўнг беихтиёр Машраб аканинг кўзи сўри ёнида турган калишга тушди.

– Менинг калишим бу ерда нима қияпти? Ҳозиргина тўйхонада топа олмай, мана бу эски калишни ночор судраб чиқдим.

– Йўғе, бу сенинг калишингми?

– Ҳа, меники, мана, ичига белги қўйганман.

Маткарим ака бўлган воқеани гапириб беришга мажбур бўлди. Улар кулгидан ўзини тўхтата олмас, Маткарим аканинг амалга ошмаган ўғирлиги шу тариқа фош бўлганди...

Зулфия ЮНУСОВА,
«Vatanparvar»

EZGU AMALLAR

Mehribonlik uylari tarbiyalanuvchilari uchun yaratilgan sharoitlar hamda ta'lim-tarbiya jarayoni e'tiborda bo'lib, tegishli mutasaddilar tomonidan doim o'rganilib, sharoitlarni yanada yaxshilash yuzasidan choralar ko'rib borilmoqda.

Jumladan, Bosh prokuror o'rinbosari – O'zbekiston Respublikasi Harbiy prokurori adliya polkovnigi Botir Kudratxodjayev, Milliy gvardiya qo'mondoni o'rinbosari polkovnik Sarvar Mamayusupov Farg'ona tumanida joylashgan "Kelajak va baxt" nomli oilaviy Mehribonlik uyiga tashrif buyurib, bolalarning yashash sharoitlari bilan yaqindan tanishib, ularga sovg'a-salomlar taqdim etishdi.

Bundan tashqari, Harbiy prokuror va Milliy gvardiya qo'mondoni o'rinbosari "Mehri daftar" platformasiga kiritilgan Mehribonlik uyi sobiq tarbiyalanuvchisi 28 yoshli Muhriddin Isakovga Farg'ona shahridan turarjoyini tantanali tarzda topshirishdi.

Shuningdek, Milliy gvardiya Farg'ona viloyati boshqarmasida harbiy xizmatchi va xodimlarning farzandlari ishtirokida uch avlod uchrashuvi bo'lib o'tdi. Unda Respublika Harbiy prokurori, Milliy gvardiya qo'mondoni o'rinbosari, viloyat "Nuroniylar" jamiyati a'zolari yoshlar bilan suhbat qildi.

Tadbirida so'zga chiqqanlar tomonidan hozirgi vaqtda yoshlarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalash borasida olib borilayotgan islohotlar alohida ta'kidlandi.

Shu kunning o'zida Milliy gvardiyaning Farg'ona viloyati bo'yicha boshqarmasida namunali xizmat qilayotgan 62 nafar harbiy xizmatchi va xodimning farzandlariga oliy ta'lim muassasalariga o'qishga kirish uchun tavsiyanomalar taqdim etildi.

Adliya polkovnigi Otabek XOLBOYEV,
O'zbekiston Respublikasi Harbiy
prokurorining birinchi o'rinbosari

✓ TANLOV

KONSTITUTSIYA BILIMDONI

Chirchiq harbiy prokuraturasi tomonidan Bekobod shahri maktab va maktabgacha ta'lim bo'limi bilan hamkorlikda futbol akademiyasida tumanning olis hududlarida joylashgan 44, 45, 46, 47 va 48-umumta'lim maktablarining o'quvchi-yoshlari ishtirokida "Konstitutsiya va huquq bilimdoni" mavzusida "Prokuror va yoshlar" uchrashuvi o'tkazildi.

Tadbir avvalida yoshlar futbol akademiyasida sportchilar uchun yaratilgan shart-sharoitlar bilan tanishtirildi. So'ng o'quvchi-yoshlar ishtirokida "Konstitutsiya va huquq bilimdoni" tanlovi o'tkazildi.

Tanlovdan ko'zlangan maqsad, "Insonga e'tibor va sifatli ta'lim yili"da yoshlarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalash, bu yo'nalishda olib

borilayotgan ishlar ko'lamini kengaytirish, ularning ta'limga bo'lgan qiziqishlarini yanada rag'batlantirishdan iborat bo'ldi.

Tadbirni Chirchiq harbiy prokurori ochib, mamlakatimizda ularga ko'rsatilayotgan e'tibor, yoshlarda vatanparvarlik, Vatan ravnaqiga va kelajagiga daxldorlik hissini kuchaytirish

yuzasidan ma'ruza qilib, harbiy prokuratura organlari ular bilan doimiy hamkorlikka shayligini aytib, yoshlarni qiziqtirgan savollariga javob berdi.

Tadbir so'ngida tanlov g'oliblari tashkilotchilar tomonidan qimmatbaho sovg'alar hamda kitoblar to'plami bilan taqdirlandi.

Adliya polkovnigi Aziz MATYAKUBOV,
Chirchiq harbiy prokurorining o'rinbosari

✓ SAYYOR QABUL

IJTIMOY HIMOYA YO'LIDA

Samarqand harbiy prokuraturasi tashabbusi bilan Kattaqo'rg'on garnizonida joylashgan harbiy qismlarning birida sayyor qabul o'tkazildi.

Sayyor qabulga jalb qilingan Markaziy harbiy okrug qo'shinlari qo'mondonligi, viloyat sog'liqni saqlash, maktab va maktabgacha ta'lim boshqarmalari hamda boshqa tegishli soha mutaxassislari harbiy xizmatchilar, Qurolli Kuchlar xizmatchilari hamda ularning oila a'zolarini qiynayotgan muammolar yechimini topishda amaliy yordam ko'rsatdilar.

Qabulda ishga joylashish, imtiyozli kredit asosida uy-joyga ega bo'lish, xizmat joyini ko'chirish, kredit olish, tadbirkorlik faoliyatini yo'lga qo'yish, tibbiy xizmat ko'rsatish va boshqa masalalarda 37 ta murojaat tinglanib, shundan 10 ta murojaat joyida qanoatlantirildi, 7 ta murojaat nazoratga olingan holda vakolatli tashkilotlarga yuborildi, 20 ta murojaat bo'yicha huquqiy tushuntirishlar berildi.

Adliya mayori Vasil FAZILOV,
Samarqand harbiy prokurorining yordamchisi

✓ SO'RAGAN EDINGIZ...

HUQUQIY MASLAHAT

Savol: Kontrakt bo'yicha harbiy xizmatchilarga har yilgi navbatdagi ta'tiliga qo'shimcha tarzda ta'til berilar ekan. Ayting-chi, uning tartibi qanday?

Oddiy askar
Alisher HOSHIMOV

Javob: O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 12-sentabrdagi PQ-4447-son qarori bilan tasdiqlangan "O'zbekiston Respublikasi fuqarolarining harbiy xizmatni o'tash tartibi to'g'risida"gi nizomning 249-bandiga asosan, kontrakt bo'yicha harbiy xizmatchilarga har yili muddati o'ttiz sutkaga teng navbatdagi ta'til berilib, bunda pul ta'minoti saqlanadi hamda ta'tilni o'tkazish joyiga borish va qaytish uchun zarur, biroq uch kundan ko'p bo'lmagan vaqt beriladi.

Kontrakt bo'yicha harbiy xizmatchilarning har yilgi navbatdagi ta'tiliga qo'shimcha tarzda, xizmat yillarining kalendar hisobiga ko'ra:

o'n yillik harbiy xizmatdan so'ng – davomiyligi besh sutkalik;

o'n besh yillik harbiy xizmatdan so'ng – davomiyligi o'n sutkalik;

yigirma yillik va undan ko'p harbiy xizmatdan so'ng – davomiyligi o'n besh sutkalik qo'shimcha ta'til beriladi.

Savol: Mening turmush o'rtog'im bir yil avval harbiy gospitalda davolanayotgan vaqtda vafot etdi. Hozirda voyaga yetmagan farzandlarim bilan og'ir ahvoldaman. Boquvchisini yo'qotgan harbiy xizmatchining oilasiga nafaqa puli beriladimi?

Dilafuz MAHKAMOVA
Surxondaryo viloyati

Javob: O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 3-iyuldagi PQ-4382-son qarori bilan tasdiqlangan "O'zbekiston Respublikasi Qurolli Kuchlarida xizmat majburiyatlarini bajarish chog'ida tan jarohati olgan harbiy xizmatchilarga (xodimlarga) yoki halok bo'lgan (vafot etgan) harbiy xizmatchilarning (xodimlarning) oila a'zolariga bir martalik nafaqa tayinlash va to'lash tartibi to'g'risida"gi nizomning 4-bandiga asosan, harbiy xizmatchi (xodim) xizmat majburiyatlarini bajarish chog'ida halok bo'lganida (vafot etganida) uning oila a'zolariga marhumning asosiy egallagan lavozimi bo'yicha maoshi (oliy harbiy ta'lim muassasasi kursanti, tinglovchisining stipendiyasi) va harbiy (maxsus) unvoni maoshi yig'indisining 150 barabari miqdorida nafaqa tayinlanadi.

Savol: Men hozirda bola parvarishlash ta'tilidan. Farzandim ikki yoshga to'lmagan. Yana ikkinchi farzandimga homiladorman, bu farzandimga ham dekret puli beriladimi?

Ra'no SHODIYEVA
Farg'ona viloyati

Javob: O'zbekiston Respublikasi sog'liqni saqlash vazirining 2015-yil 20-martdagi 25-son buyrug'i bilan tasdiqlangan "Mehnatga layoqatsizlik varaqalarini berish tartibi to'g'risida"gi yo'riqnomaning 29-bandiga asosan, bola ikki va uch yoshga to'lguniga qadar parvarishlash uchun beriladigan ta'til yoki ish haqi saqlanmagan holda qo'shimcha ta'tilda bo'lgan ayollarning takroriy homiladorligi uchun mehnatga layoqatsizlik varaqasi umumiy asosda berish belgilangan.

O'zbekiston Respublikasi Mehnat kodeksining 404-moddasiga muvofiq, ayollarga tug'guniga qadar 70 kalendar kun va tug'ganidan keyin 56 kalendar kun (tug'ish qiyin kechgan yoki ikki va undan ortiq bola tug'ilgan hollarda – yetmish kalendar kun) muddati bilan homiladorlik va tug'ish ta'tillari berilib, davlat ijtimoiy sug'urtasi bo'yicha nafaqa to'lab beriladi.

Savollarga MV Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar departamenti yuridik bo'limi boshlig'i adliya katta leytenanti Nafisaxon SOLIYEVA javob berdi.

КУРСАНТЛАР САРАЛАНДИ

A man in a military uniform is performing a hurdle drill on a running track. He is in a low, athletic stance, leaning forward with his hands on the white hurdle in front of him. The track is made of reddish-brown lanes, and the hurdles are white with green and red bases. The background shows a green field and some trees.

«Курсантлар ўйинлари» мусобақаси низомига кўра, иштирокчилар рақиблари билан ҳарбий-спорт комплекси кўпкураши, ҳарбийлаштирилган кросс, ўқ отиш ва мини футбол йўналишлари бўйича куч синашилади.

A line of soldiers in camouflage uniforms is lying prone on a wooden deck, aiming rifles. A single bullet casing lies on the deck in the foreground.

REKLAMA REKLAMA REKLAMA REKLAMA REKLAMA REKLAMA REKLAMA

A photograph showing three men standing outdoors. The man in the center, wearing a dark jacket over a white shirt, is holding and looking at a document. He is flanked by two other men: one on the left in a blue button-down shirt and a headband, and one on the right in a pink and white striped shirt. In the background, a blue truck is parked.

– Tashkilotimizda yoshlarni harbiy xizmatga tayyorlash borasida samarali faoliyat olib borilmoqda, –

deydi O'STK boshlig'i Shahobiddin Umarov. – Shu boisdan ham tuman hokimligi, mudofaa ishlari bo'limi va harbiy qismlar bilan birgalikda chaqiriqqacha bo'lgan yoshlar va chaqiriluvchilarni xizmatga chaqirish davrida olib boriladigan tashkiliy-ommiyaviy hamda tarbiyaviy ishlarning qo'shma rejasi ishlab chiqilgan. Chaqiriluvchilar o'rtasida "Shunqorlar" harbiy-sport musobaqalari muntazam o'tkazilmoqda. Bundan tashqari, muhim sanalar munosabati bilan tashkil etilayotgan turli ma'naviy-ma'rifiy tadbirlar va musobaqalar ham shular jumlasidandir.

“VATANPARVAR”

TASHKILOTI SPORTCHILARI G‘ALABA QOZONDI

Rossiya Federatsiyasi Moskva viloyatining Korolyov shahrida yoshlar o‘rtasida sportning raketamodel turi bo‘yicha xalqaro musobaqa bo‘lib o‘tdi.

Beshta davlatdan 120 dan ortiq sportchi ishtirok etgan ushbu musobaqada O‘zbekiston Respublikasi mudofaasiga ko‘maklashuvchi “Vatanparvar” tashkiloti sportchilari 4 ta oltin, 1 ta kumush va 1 ta bronza medalni qo‘lga kiritib, yoshlar o‘rtasida umumjamoa hisobida 1-o‘rinni egalladi.

Jumladan, sportchilar tomonidan quyidagi natijalar qayd etildi:

1. Otabek Fazliddinov “S-7”-sinfida 1-o‘rin (Namangan v.);
2. Sardor Ro‘ziyev “S-6-A”-sinfida 1-o‘rin (Buxoro v.);
3. Farrux Safoyev “S-9-A”-sinfida 1-o‘rin (Buxoro v.);
4. Feruz Bahodirov “S-7-A”-sinfida 1-o‘rin (Buxoro v.);
5. Farhod Bakiyev “S-10-A”-sinfida 2-o‘rin (Samarqand v.);
6. Shahboz Bafoyev “S-10-A”-sinfida 3-o‘rin (Buxoro v.).

Bundan tashqari, namanganlik murabbiy Najmiddin Zaylidinov “Eng yaxshi murabbiy” nominatsiyasi bo‘yicha g‘olib deb topildi.

O‘zbekiston Respublikasi mudofaasiga ko‘maklashuvchi “Vatanparvar” tashkiloti jamoasi ushbu sportchilarni samimiy muborakbod etib, kelgusida bundan-da yuksak yutuqlarga erishishlarini tilab qoladi.

Eslatib o‘tamiz, 2022-yilning 16–23-sentabr kunlari Qozog‘iston Respublikasining Baykonur

shahrida sportning raketamodel turi bo‘yicha o‘tkazilgan “Baykonur Kubogi – 2022” xalqaro musobaqasida “Vatanparvar” tashkiloti sportchilaridan iborat O‘zbekiston terma jamoasi 1-o‘rinni qo‘lga kiritgan edi.

“Vatanparvar” tashkiloti bir qator xalqaro sport tashkilotlari, jumladan, Xalqaro aeronavtika federatsiyasi (FAI)ning to‘la huquqli a‘zosi hisoblanadi.

HARBIY-SPORT O‘YINLARI

Mamlakatimiz bo‘ylab O‘zbekiston Respublikasi mudofaasiga ko‘maklashuvchi “Vatanparvar” tashkiloti markaziy kengashi raisi kubogi uchun “Shunqorlar” harbiy-sport o‘yinlarining hududiy bosqich musobaqalari davom etmoqda.

Har yili respublikamizda an‘anaviy tarzda “Vatanparvarlik – oliy maqsadim!” shiori ostida o‘tkazib kelinadigan ushbu harbiy-sport o‘yinlari ommalashib, qamrov darajasi ortib bormoqda.

Urganch shahrida “Vatanparvar” tashkiloti Xorazm viloyati kengashi tomonidan “Yoshlar daftari”da ro‘yxatda turuvchi va uyushmagan yoshlar hamda “Temir daftar”, “Ayollar daftari”dan o‘rin olgan oilalar farzandlari o‘rtasida “Shunqorlar” harbiy-sport o‘yinlarining viloyat bosqichi o‘tkazildi.

Unda viloyatning tuman va shaharlaridan tashrif buyurgan 17 yoshdan 22 yoshgacha bo‘lgan 140 nafar yosh 3 yo‘nalishda bellashdi.

Harbiy-vatanparvarlik yo‘nalishida jamoa a‘zolarining O‘zbekiston harbiy tarixiga doir bilimlari, harbiy-amaliy ko‘pkurashda pnevmatik

MAYDONDA “SHUNQORLAR”

quroldan o‘q otish, o‘quv granatasini uzoqlikka uloqtirish va harbiylashtirilgan estafeta bo‘yicha, sport yo‘nalishida duaton, 100 metrga yugurish, turnikda tortilish bo‘yicha ko‘nikmalari baholandi.

Do‘stona ruhda, shu bilan birga shiddatli va murosasiz kechgan harbiy-sport o‘yinlarida 14 ta jamoa orasidan Urganch shahri jamoasining qo‘li baland kelib, 1-o‘rinni egalladi. Ushbu jamoa O‘zbekiston Respublikasi mudofaasiga ko‘maklashuvchi “Vatanparvar” tashkiloti markaziy kengashi raisining ko‘chma kubogi uchun kechadigan bellashuvda qatnashish huquqini qo‘lga kiritdi.

O‘zbekiston Respublikasi mudofaasiga ko‘maklashuvchi “Vatanparvar” tashkiloti matbuot xizmati

OGOHLIK – DAVR TALABI

Odatda yong‘in chiqishi ochiq olovdan foydalanishdagi ehtiyotsizlik, yong‘in xavfsizligi qoidalariga talablariga rioya qilmaslik, elektr simi, jihoz hamda isitish moslamalarining nosozligi yoki ulardan noto‘g‘ri foydalanish oqibatida sodir bo‘ladi. Shuningdek, yong‘inlar ro‘y berishiga nazoratsiz qoldirilgan bolalar ham sabab bo‘lmoqda. Eng achinarlisi, ushbu yong‘inlarda birinchi navbatda bolalar jabr ko‘rishidir.

Ha, bolalar sho‘x, o‘yinqaroq bo‘lib, ular odatda hamma narsani sinab ko‘rishni xush ko‘rishadi. Ular uchun olov – qiziq narsa. Bu tabiiy hol. Lekin ularga o‘z vaqtida olovning xavf-xatari va oqibatlari haqida tushunchalar berilsa, ko‘ngilsiz holatlarning oldini olish mumkin.

Hademay yozgi dam olish davri boshlanib, bolajonlarimizning bo‘sh vaqtlari ko‘payadi. Bunday paytda biz – ota-onalar, katta yoshdagilar ular ustidan nazoratni yanada kuchaytirishimiz zarur. Ayniqsa, yozgi mavsumda bolalarning ta‘tilni ko‘ngilli o‘tkazishlari

BOLALAR NAZORATSIZ QOLMASIN!

uchun ularni uyda qarovsiz qoldirmaslik, olov bilan bog‘liq uy yumushlarini buyurmaslik, ular oldida olov bilan bog‘liq ishlarni bajarmaslik, elektr rozetkalar teshiklarini maxsus plastik qoplamalar bilan berkitib qo‘yish, bolalarga oddiy yong‘in xavfsizligi qoidalariga rioya qilishlari yuzasidan doimo tushunchalar berib borish muhim ahamiyatga egadir.

Bolalar yong‘in paytida olov bilan birga tutun ham hayot uchun xavf tug‘dirishini bilishlari shart. Ular alanga va tutun qoplagan joydan tashqariga egilib yoki emaklab chiqilishini, iloji bo‘lsa, kiyim ho‘llab olishi va boshini ho‘l mato bilan berkitish lozimligini bilishlari kerak. Agar xonada gaz hidi sezilsa, chiroq va uchqun chiqaruvchi moslamalardan aslo foydalanish mumkin emas va bu holda darhol xonani shamollatish chorasini ko‘rish, gaz jo‘mrangi

orqali gaz o‘chirilgandan so‘ng ham gaz hidi payqalsa, bu haqda kattalarga yoki “104” telefon raqami orqali gaz xizmatiga xabar berishni unutmasliklari lozim. Bolalarga ushbu qoidalarga amal qilishlarini o‘rgatish ularning hayotini muhofaza etish, qolaversa, uy-joylarni va boshqa obyektlarni yong‘indan asrab qolish demakdir.

Kapitan Sardor ERBEKOV,
Toshkent garnizoni yong‘in nazorati inspeksiyasi boshlig‘i

ЖАҲОНГА БЎЙЛАШГАН АДИБА

Ҳамкасбимиз Зулфия Юнусованинг ҳикояларидан
иборат китоб уч хил нусхада, уч минг тиражда
чоп этилди. Китобларнинг барчаси турк тилида,
Туркияда нашр қилинган.

Тўғри, бугун интернет ва за-
монавий технологиялар туфайли
дунё бир бутунлик касб этди. Ин-
соният тиллашиши учун макон ва
тил деярли аҳамиятга эга бўлмай
қолди. Одабийлик, ватанпарвар-
лик, фидойилик, юртга садоқат

мавзуларидаги ҳикоялар жамланган
мазкур китобларнинг чоп этилиши
«Vatanparvar» бирлашган таҳририяти
муҳбири, Ўзбекистон Ёзувчилар уюш-
маси аъзоси Зулфия Юнусованинг
нафақат юртимизда, балки хорижий
адабий жамоатчилик орасида ҳам тан
олинаётганидан далолат беради.

Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси
мутасаддилари томонидан опанинг
асарлари таржимага тавсия қилини-
ши адибанинг мамлакатимиз адабий
жамоатчилигидаги эътирофини акс
эттирса, сиз суратда кўриб турган ки-
тоблар дунё тан олаётганидан ҳаётий
нишона бериб турибди.

Ушбу китобларнинг чоп этилиши
муаллифни, муҳтарам ўқувчиларни
ҳамда таҳририят жамоасини яна бир
бор қутлашга арзийди.

Ижодий жамоада бундай эъти-
роф ва муваффақиятлар бардавом
бўлсин!

ТАҲРИРИЯТ

ILMIY ANJUMAN

ҲАРБИЙ САНЪАТНИНГ РИВОЖЛАНИШИ ВА ИСТИҚБОЛЛАРИ

Қуrolли Кучлар академияси ҳарбий санъат кафедраси
томонидан «Замонавий қуrolли низоларда ҳарбий
санъатнинг ривожланиши ва истиқболлари» мавзусида
илмий анжуман ўтказилди.

Илмий анжуманни ҳарбий санъат кафедраси бошлиғи
полковник Ф. Камиллов очиб берди. У ўз сўзида дунёда
юзага келган ҳозирги мураккаб вазиятда Ватанимиз мус-
тақиллиги ва суверенитетини, унинг ҳудудий яхлитлиги-
ни таъминлаш, энг қимматли бойлигимиз – жамиятимизда
ҳукм сураётган тинчлик ва тотувликни кўз қорачиғидек
асраб-авайлаш нақадар муҳим аҳамиятга эга эканини
таъкидлаб, 2022–2026 йилларга мўлжалланган Янги
Ўзбекистон Тараққиёт стратегиясида юртимиз муҳофаа
салоҳиятини янада мустаҳкамлаш, миллий армиямиз-
ни замонавий қуrol-ярoғ ва ҳарбий техникалар билан
таъминлаш ҳамда ҳарбий хизматчиларнинг ахлоқий-

руҳий тайёргарлиги
ва жанговар руҳини
ошириш бўйича аниқ
чора-тадбирларни
кўзда тутадиган қа-
рорлар қабул қи-
линганлигини айтиб
ўтди.

Анжуманнинг
асосий қисмида Қу-
ролли Кучлар Ҳар-
бий мерос ва замо-
навий тадқиқотлар институти, Қуrolли
Кучлар академияси, Чирчиқ олий танк
қўмондонлик-муҳандислик билим
юрти, Жамоат хавфсизлиги универси-

тети ва кичик мутахассисларни тайёр-
лаш маркази профессор-ўқитувчилари
тегишли мавзулар бўйича маъруза қи-
лишди.

Подполковник Акмал РАВШАНОВ,
Ҳарбий санъат кафедраси катта ўқитувчиси

@Vatanparvargazetasi_bot
“Vatanparvar” birlashgan tahririyati
bilan bog'lanish uchun telegram bot

SHU SONNING
ELEKTRON SHAKLI

VATANPARVAR

MUASSIS

O'ZBEKISTON
RESPUBLIKASI
MUDOFAA
VAZIRLIGI

www.mudofaa.uz

Tahririyat kengashi:

general-mayor Hamdam Qarshiyev
polkovnik Otabek Yuldashev
polkovnik Alisher Boboxonov
Maqsud Abilov

Tahririyatga kelgan qo'lyozmalar taq-
qilinmaydi va mualliflarga qaytarilmaydi.
Mualliflar fikri tahririyat nuqtayi nazaridan
farqlanishi mumkin.
Gazeta Mudofaa vazirligi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
departamenti – “Vatanparvar” birlashgan
tahririyatining kompyuter markazida
sahifalandi.

Bosh muharrir:

podpolkovnik Ahror Ochilov

ISSN 2010-5541

Gazeta O'zbekiston Matbuot
va axborot agentligida 2008-yil
6-iyunda 0535 raqami bilan
ro'yxatga olingan.

Telefonlar:

kotibiyat: 71 260-36-50
buxgalteriya: 71 260-35-20
yuridik bo'lim: 71 260-29-41
faks: 71 260-32-29

Navbatchi: Furqat Ergashev

Sahifalovchi: Begali Eshonqulov
Musahhih: Zabo Sariyeva

Buyurtma: G-0505
Hajmi: 6 bosma taboq
Bichimi: A3
Adadi: 33 890 nusxa
Bosishga topshirish vaqti: 14:00
Topshirildi: 14:30

Gazetaning yetkazib berilishi uchun obunani
rasmilashdirtgan tashkilot javobgar.
Gazetaning poligrafik jihatdan sifatli chop
etilishiga “O'zbekiston” NMIU mas'ul.

Gazeta juma kuni chiqadi.
Gazeta 1992-yilning 24-iyunidan chiq-
qab boshlagan.

Nashr ko'rsatkichi: 114.
Bahosi: kelishilgan narxda.

“O'zbekiston” nashriyot-matbaa ijodiy uyi
bosmaxonasida chop etildi.
Bosmaxona manzili: Toshkent shahri,
Alisher Navoiy ko'chasi, 30-uy.

1 2 3 4 5 6

Manzilimiz:
100164, Toshkent, Universitet ko'chasi, 1-uy.

t.me/mv_vatanparvar_uz
t.me/mudofaavazirligi

www.mv-vatanparvar.uz
www.mudofaa.uz

mudofaavazirligi

mudofaavazirligi

www.youtube.com/c/UzArmiya